

Stand van de Uitvoering 2025

Netuitbreiding op recordtempo,
toch groeit vraag sneller

In samenwerking met

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1

Sneller Bouwen

- 6** Gerealiseerde uitbreidingen hoogspanningsnetten
- 7** Lopende projecten in de hoogspanningsnetten
- 8** Gerealiseerde uitbreidingen middenspanningsnetten
- 10** Gerealiseerde uitbreidingen laagspanningsnetten
- 13** Extra behoefte aan technici

Hoofdstuk 3

Flexibel gebruik van het elektriciteitsnet

- 24** Beter benutten van het bestaande net
- 25** Congestiemanagement
- 29** Alternatieve transportrechten
- 30** Overige vormen van flexibiliteit
- 32** Vervanging van ongeschikte meters

Hoofdstuk 2

Aansluitingen en wachtlijsten

- 15** Kleinverbruiksaansluitingen
- 17** Laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer
- 18** Wachtlijsten grootverbruik
- 19** Wachtlijsten regionale netbeheerders
- 20** Wachtlijst landelijke netbeheerder
- 21** Maatschappelijke prioriteit op de wachtlijst

Hoofdstuk 4

Begrippenlijst

- 34** Begrippen • Sneller bouwen
- 35** Begrippen • Aansluitingen en wachtlijsten
- 36** Begrippen • Flexibiliteit

Inleiding Stand van de Uitvoering 2025

Netbeheer Nederland laat met de Stand van de Uitvoering zien waar Nederland aan het eind van 2025 staat in de aanpak van netcongestie. Het biedt inzicht in de actuele wachtlijsten voor transportcapaciteit en laat zien hoe groot de urgentie is om met alle betrokkenen – van bouwers en installateurs tot bedrijven en consumenten – de energienetten uit te breiden en beter te benutten.

Een bericht over de voorgaande publicatie van de Stand van de Uitvoering had als titel “Wachttijden lopen verder op ondanks recordtempo in aanleg elektriciteitsnet”. Dat had ook de titel van deze publicatie kunnen zijn. Nederland elektrificeert namelijk nog steeds in hoog tempo. Bedrijven verduurzamen, woonwijken stappen over op warmtepompen. Elektrische auto’s nemen in aantal toe, en als gevolg daarvan komen er meer openbare en particuliere laadpunten. Ook de opwek van duurzame energie neemt verder toe.

Om aan die groeiende vraag naar transportcapaciteit te voldoen, bouwen netbeheerders op volle kracht aan nieuwe en vernieuwde stations en duizenden kilometers kabel. Toch lopen de aansluittermijnen voor nieuwe en zwaardere aansluitingen verder op, en nemen de wachtlijsten toe.

De vraag naar transportcapaciteit groeit sneller dan het elektriciteitsnet kan worden uitgebreid

Netuitbreidingen zijn langlopende trajecten. Investerings die nu worden gedaan, hebben vaak pas over een paar jaar effect. Omdat de vraag naar transportcapaciteit nog steeds sneller groeit dan het net kan worden uitgebreid, is de wachtlijst van de regionale netbeheerders ook het afgelopen jaar verder toegenomen.

Bij de regionale netbeheerders staan inmiddels 15.014 aanvragen voor afname op de wachtlijst, voor 9.305 megawatt (MW). Een jaar geleden ging het nog om 11.922 aanvragen (6.739 MW).

Voor invoeding – bijvoorbeeld van zonne- of windenergie – staan 8.687 aanvragen open (5.027 MW), tegenover 8.440 (4.123 MW) in 2024. Ook bij TenneT blijven de wachtlijsten flink: 210 aanvragen voor afname (35 gigawatt) en 168 voor invoeding (27,6 gigawatt). De veelheid aan werkzaamheden van netbeheerders leidt ook tot langere aansluittermijnen op het laagspanningsnet. Nieuwe KV-aansluitingen duren gemiddeld 45 weken, wijzigingen 21 weken.

Een systeem binnen veilige grenzen

Netbeheerders benadrukken dat wachtlijsten een onvermijdelijk gevolg zijn van het bewaken van de betrouwbaarheid van het systeem. Wanneer het net zijn grenzen bereikt, moet worden ingegrepen om overbelasting en storingen te voorkomen. Een stabiel elektriciteitssysteem vormt de ruggengraat van de samenleving. Juist in een tijd van toenemende elektrificatie – waarin warmte, mobiliteit en industrie steeds afhankelijker worden van elektriciteit – wordt de impact van storingen groter.

Recordtempo in aanleg

In 2025 realiseerden de netbeheerders 56 hoogspanningsprojecten. Het aantal geplande hoogspanningsprojecten groeit van 659 in 2024 naar 915 in 2026. In het middenspanningsnet werd 2.424 kilometer kabel aangelegd (tegenover 1.812 km in 2024) en nog eens 2.015 kilometer in het laagspanningsnet (tegenover 1.938 km in 2024). Twintig buurten zijn volledig aangepakt en bijna 1.300 buurten zitten in verschillende fasen van onderzoek tot uitvoering. Daarnaast werden ruim 104.000 nieuwe kleinverbruikaansluitingen gerealiseerd. Toch wordt verdere versnelling afgeremd door maatschappelijke factoren: een tekort aan technici, langdurige en complexe vergunningsprocedures en schaarse fysieke ruimte.

Flexibiliteit groeit, maar nog niet snel genoeg

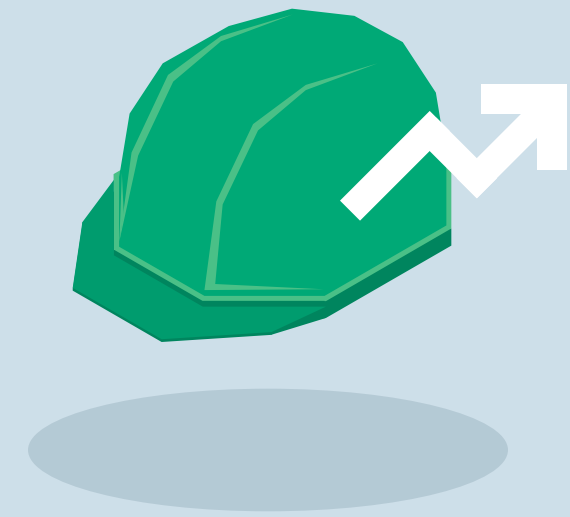
Naast uitbreiding wordt ook ingezet op slimmer gebruik van het bestaande net. Om de pieken te verlagen zijn er congestiemanagementcontracten, waaronder capaciteitsbeperkingscontracten. Eind 2025 waren er 238 contracten actief voor invoeding (849 MW), die 757 keer zijn afgeroepen. Voor afname gaat het om 243 contracten (499 MW), 47 keer afgeroepen. Ook waren eind 2025 860 redispatch-partijen actief.

Daarnaast zijn 162 contracten met alternatieve transportrechten actief. Alternatieve transportrechten zijn niet gericht op het verlagen van de pieken, maar op het structureel vullen van de dalen; oftewel het optimaal benutten van ruimte die er wél is. Die ontwikkeling is positief, maar het daadwerkelijk inzetten van flexibiliteit blijft achter bij wat nodig is om wachttijden substantieel te beperken. Flexibiliteit moet van uitzondering naar norm.

Toelichting op het gebruik van de data

Historische cijfers wijken soms af van de Stand van de Uitvoering van voorgaande publicaties. Dat komt doordat de netbeheerders door verbeterde registratie steeds beter inzicht krijgen. Om trendbreuk te voorkomen zijn sommige cijfers van eerdere jaren daarom aangepast aan de verbeterde inzichten.

De Stand van de Uitvoering is met grote zorg samengesteld. Ondanks zorgvuldige samenstelling kunnen wij geen garanties geven op de volledigheid, juistheid of actualiteit van de informatie in dit rapport. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

Sneller Bouwen

Gerealiseerde uitbreidingen hoogspanningsnetten

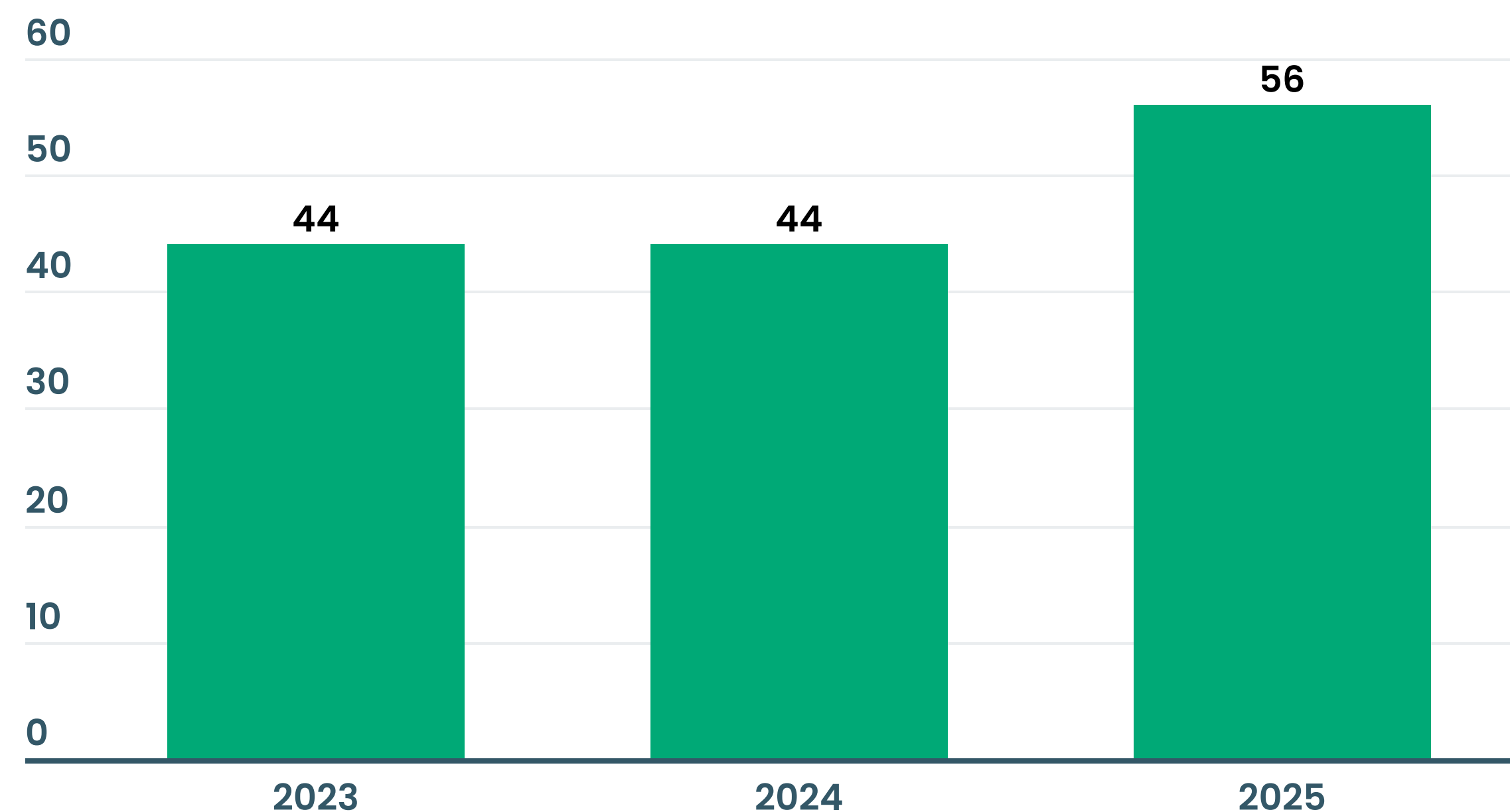
Het hoogspanningsnet verbindt grootschalige opwek, internationale verbindingen en regionale netten met elkaar.

In 2025 zijn 56 projecten gerealiseerd. De uitbreiding van het hoogspanningsnet is van uitzonderlijke schaal. Een nieuw station bestaat al snel vijftien voetbalvelden en de doorlooptijd bedraagt gemiddeld tien jaar. Vergunningprocedures, ruimtelijke inpassing, afhankelijkheden tussen projecten en schaarste aan personeel en materiaal bepalen in belangrijke mate het tempo.

De figuur op de volgende pagina laat zien hoe de portefeuille van lopende projecten groeit en hoe deze is opgebouwd uit verschillende typen projecten. Het aantal lopende projecten stijgt met 256 projecten, van 659 (2024) naar 915 (2026) volgens de recente investeringsplannen van TenneT. Vooral het aantal klantgedreven uitbreidingsprojecten neemt sterk toe. Daarmee groeit de projectportefeuille en wordt gewerkt aan structurele uitbreiding van de transportcapaciteit. Tegelijkertijd blijft versnelling nodig.

De focus van nieuwe capaciteitsprojecten ligt steeds nadrukkelijker op het oplossen van knelpunten. Daardoor leveren de projecten die nu in uitvoering zijn meer structurele netruimte op.

Gerealiseerde projecten HS-netten (in aantallen)

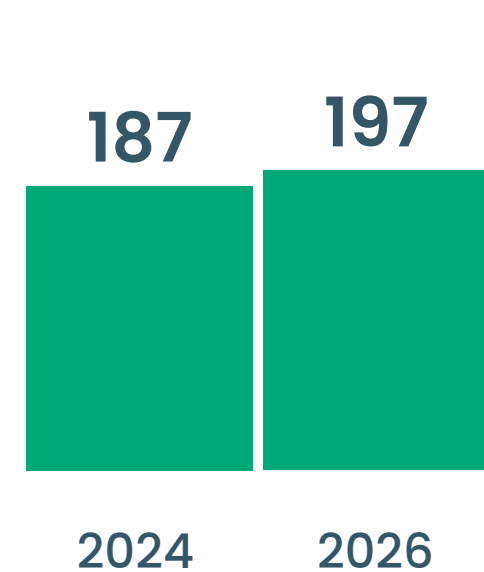

Lopende projecten in de hoogspanningsnetten

De onderstaande figuur toont de opbouw en ontwikkeling van de portefeuille van lopende projecten.

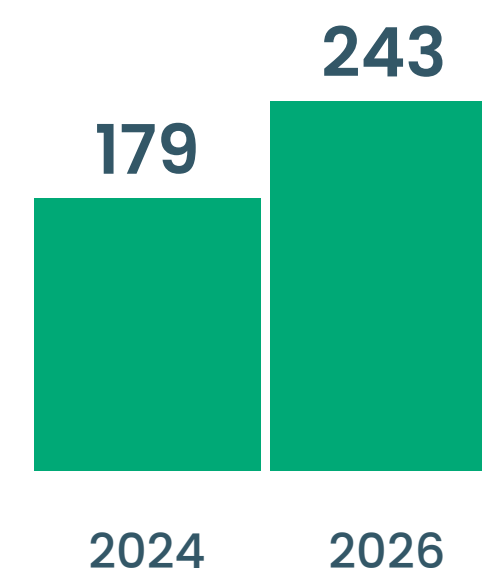
Capaciteitsprojecten

Investerings die de transportcapaciteit van het net vergroten en voortkomen uit de analyse van capaciteitsknelpunten.

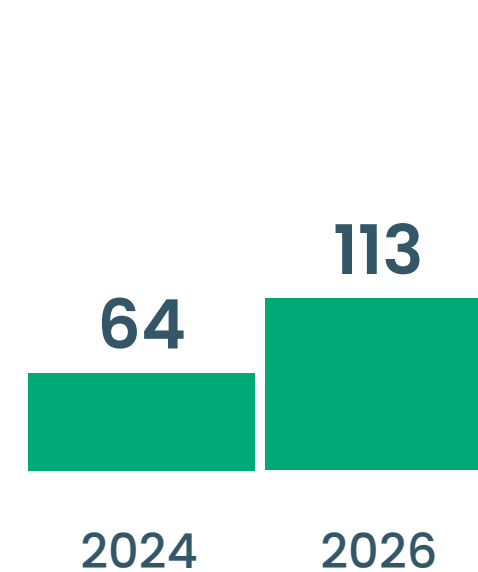
Vervangings- en functionaliteitsprojecten

Vervanging van componenten die verouderd, minder betrouwbaar of technisch niet meer toereikend zijn; en toevoeging van functionaliteit aan het net zonder capaciteitsuitbreiding.

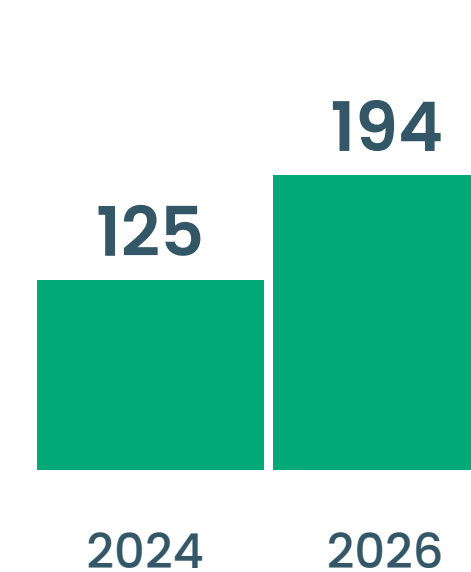
Klantgedreven uitbreidingsprojecten

Investerings zoals de bouw van nieuwe stations of uitbreidingen van bestaande stations om voorziene klantaansluitingen te kunnen faciliteren.

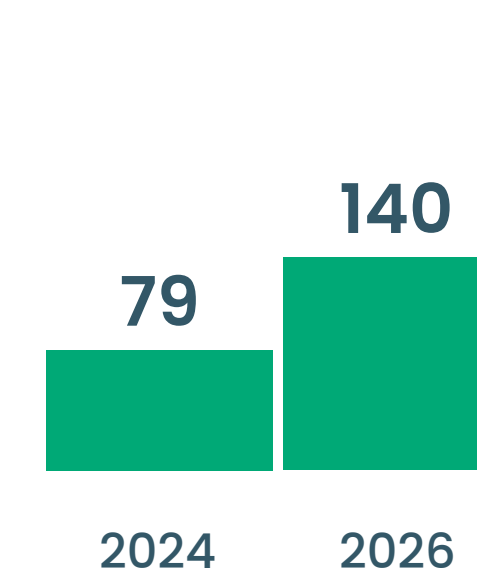
Regionale netbeheerders

Het bouwen of significant aanpassen van hoogspanningsvelden om nieuwe transformatoren van regionale netbeheerders aan te sluiten.

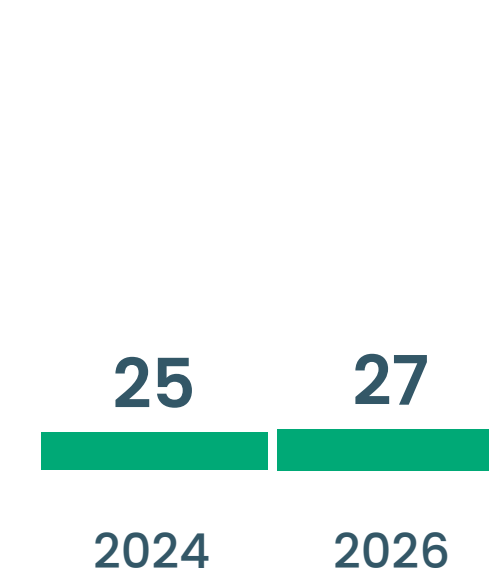
Private klanten

Projecten om private klanten aan te sluiten op het hoogspanningsnet.

Reconstructies

Projecten die noodzakelijk zijn vanwege aanpassingen in andere infrastructuur, zoals weg- of spoorprojecten, of vanwege wettelijke verplichtingen.

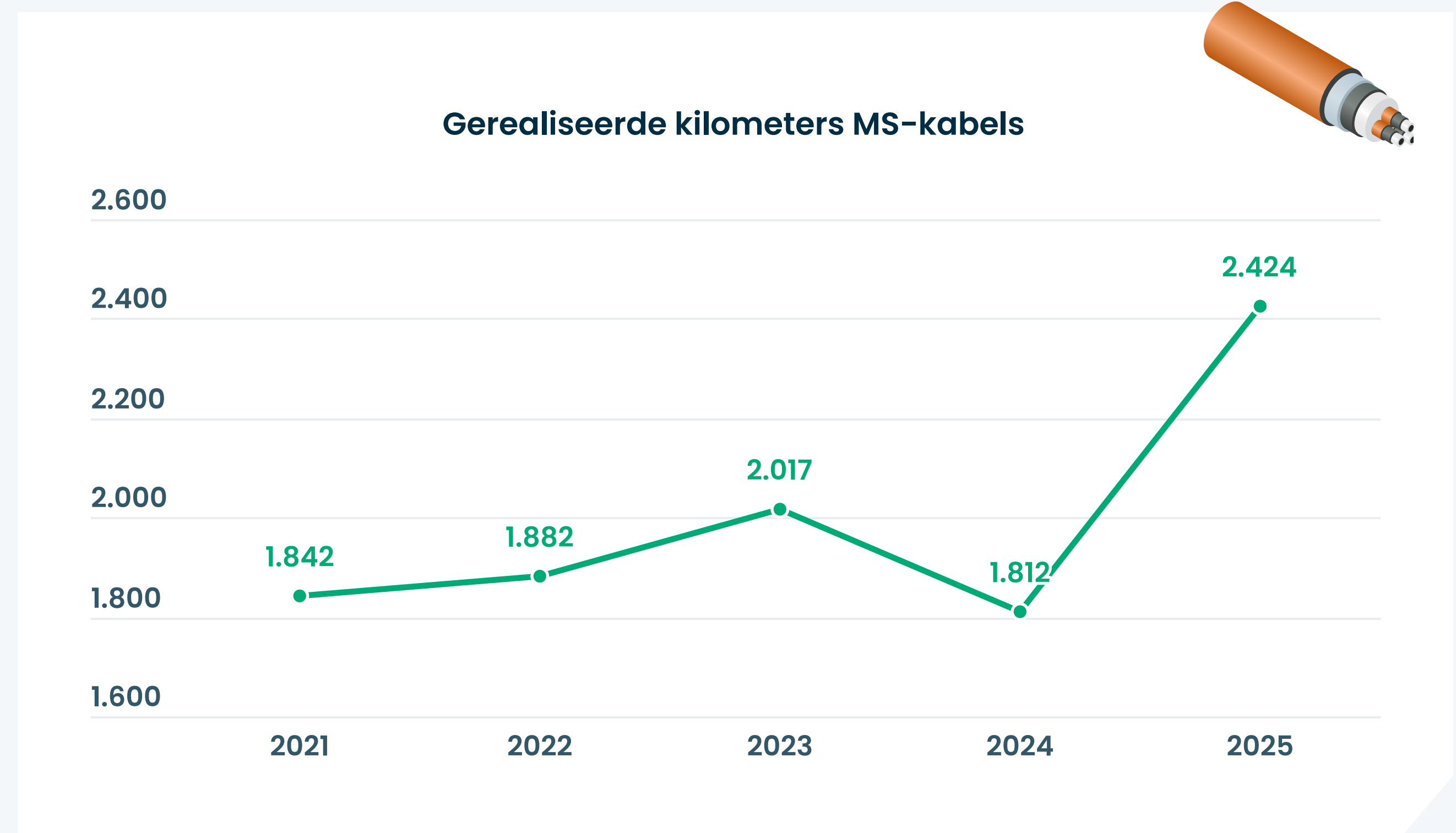

Gerealiseerde uitbreidingen middenspanningsnetten

Het middenspanningsnet vormt de schakel tussen het hoogspanningsnet en woonwijken, bedrijventerreinen en grootschalige opwek. Om inzicht te geven in wat er op het middenspanningsniveau (1 tot 110 kV) gerealiseerd is, wordt de aanleg van kabels, stations en aansluitingen getoond.

Het middenspanningsnet vormt de schakel tussen het hoogspanningsnet en woonwijken, bedrijventerreinen en grootschalige opwek. Om inzicht te geven in wat er op het middenspanningsniveau (1 tot 110 kV) gerealiseerd is, wordt de aanleg van kabels, stations en aansluitingen getoond.

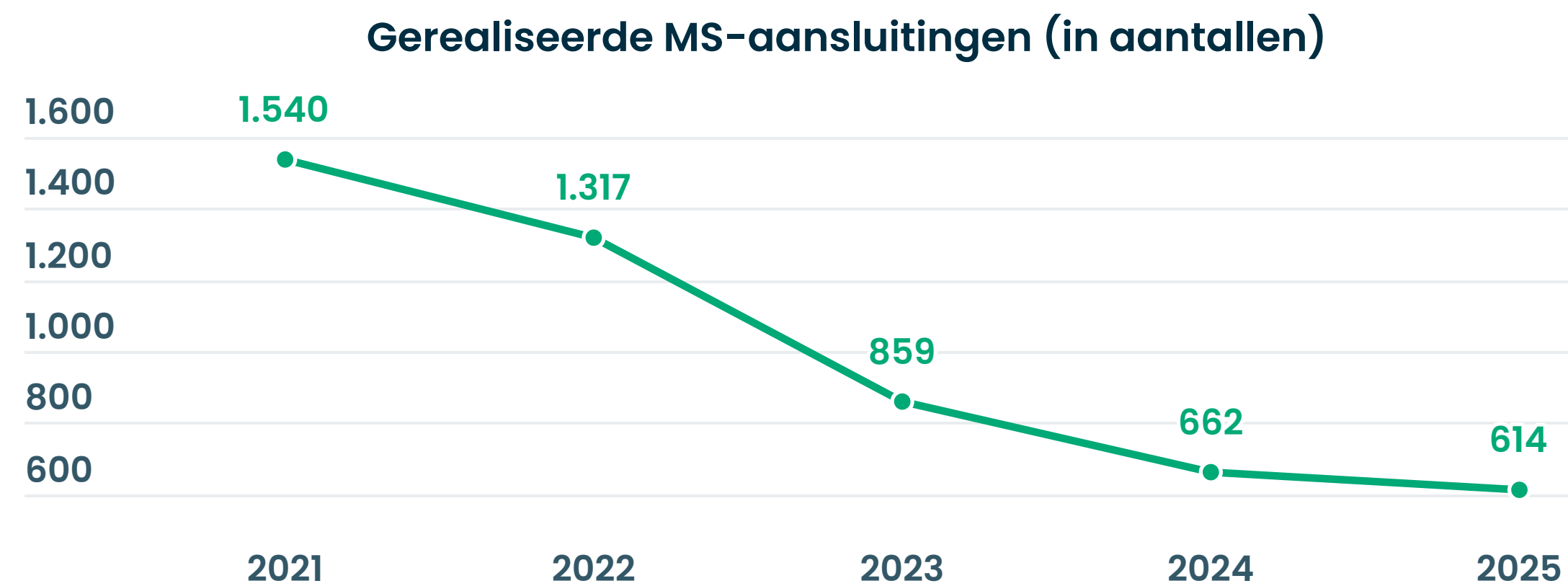
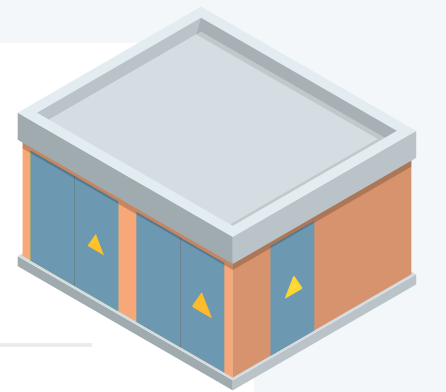
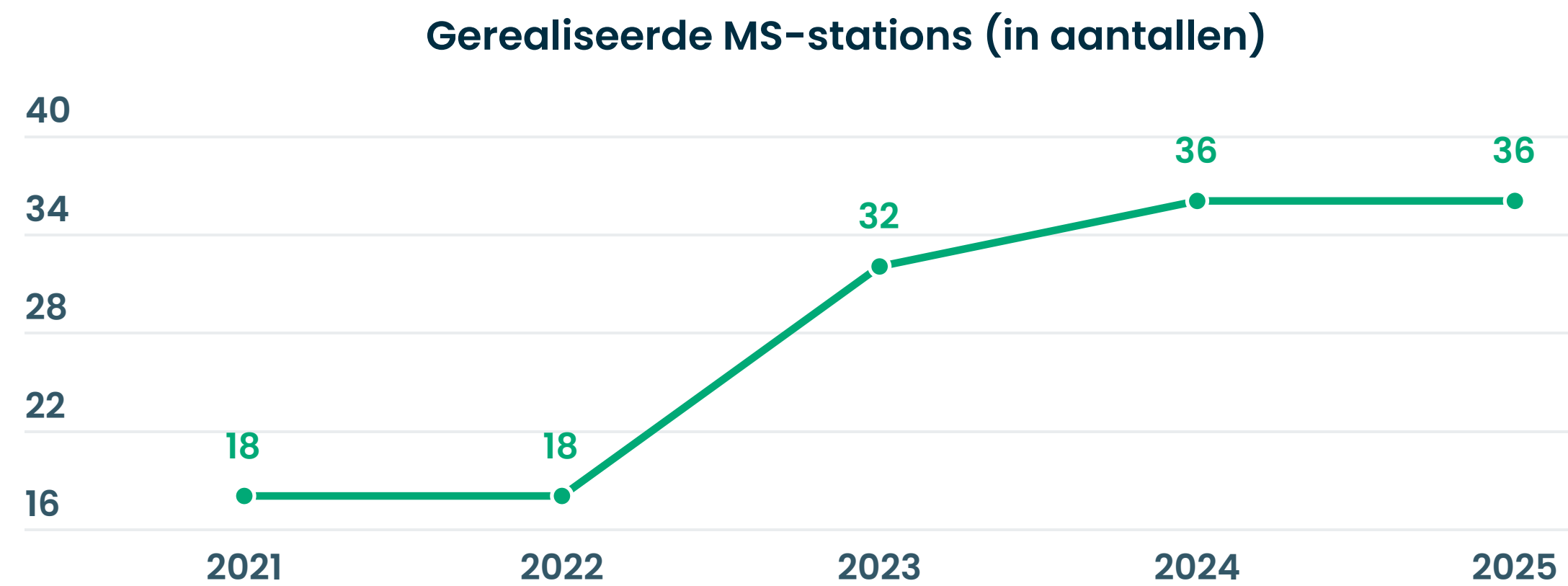
De uitbreiding van het middenspanningsnet zet door. In 2025 is 2.424 kilometer middenspanningskabel aangelegd, een duidelijke stijging ten opzichte van 2024 (1.812 km).

Deze toename is het positieve effect van de gebiedsaanpak die door de regionale netbeheerders is ingezet. Bij de gebiedsaanpak verschuiven in toenemende mate de werkzaamheden van de netbeheerder naar de aannemer. De aannemer kan hierdoor de werkzaamheden binnen een gebied efficiënter inrichten en uitvoeren. Ook worden vaker meerdere kabels tegelijk aangelegd om capaciteit sneller uit te breiden. Dit leidt, zoals zichtbaar wordt in de realisatiecijfers, tot een hogere productie.

In 2025 zijn 36 middenspanningsstations gerealiseerd, evenveel als in 2024. De bouwtijd van een station is aanzienlijk verkort, doordat steeds vaker kant-en-klare onderdelen worden aangeleverd die op locatie snel kunnen worden samengevoegd. Het verkrijgen van locaties en het doorlopen van wettelijke procedures zorgen er echter voor dat de totale doorlooptijd nog steeds lang blijft. Verdere versnelling is daarom vooral afhankelijk van verbeteringen in deze processtappen.

Hoewel de snelheid van de uitbreidingen toeneemt, is er nog steeds een gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnet. Hierdoor kunnen bedrijven niet of nauwelijks aangesloten worden. Dat leidt tot een daling van de realisatie van nieuwe middenspanningsaansluitingen.

Gerealiseerde uitbreidingen laagspanningsnetten

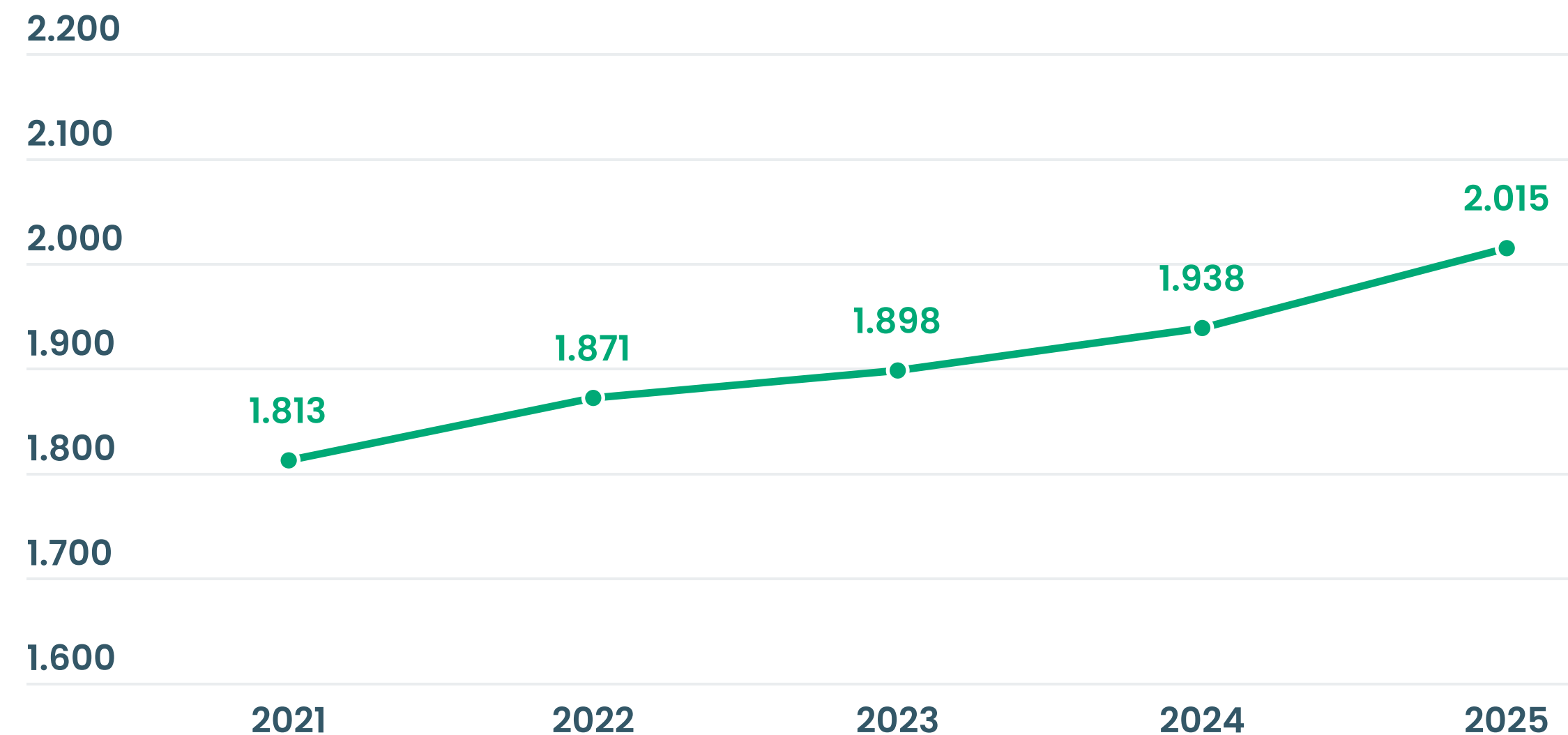
Het laagspanningsnet ($\leq 1\text{kV}$) verbindt huishoudens, publieke laadpunten en onbemande objecten zoals waterpompen, GSM-masten en openbare verlichting met het elektriciteitsnet.

Netbeheerders breiden het laagspanningsnet in hoog tempo uit. In 2025 is 2.015 kilometer aan kabels gelegd. Daarnaast is er een stijging zichtbaar in het aantal geplaatste transformatorhuisjes.

De stijging is te verklaren door de buurtaanpak, waarbij wijk voor wijk het laagspanningsnet wordt verzwaard. Net als bij de gebiedsaanpak verschuiven werkzaamheden steeds meer van de netbeheerder naar de aannemer. Door niet per straat maar per wijk te werken aan uitbreiding van het laagspanningsnet, kunnen aannemers het werk efficiënter organiseren en uitvoeren. De relatie tussen netbeheerders en aannemers ontwikkelt zich daarbij steeds nadrukkelijker tot een gelijkwaardig partnership.

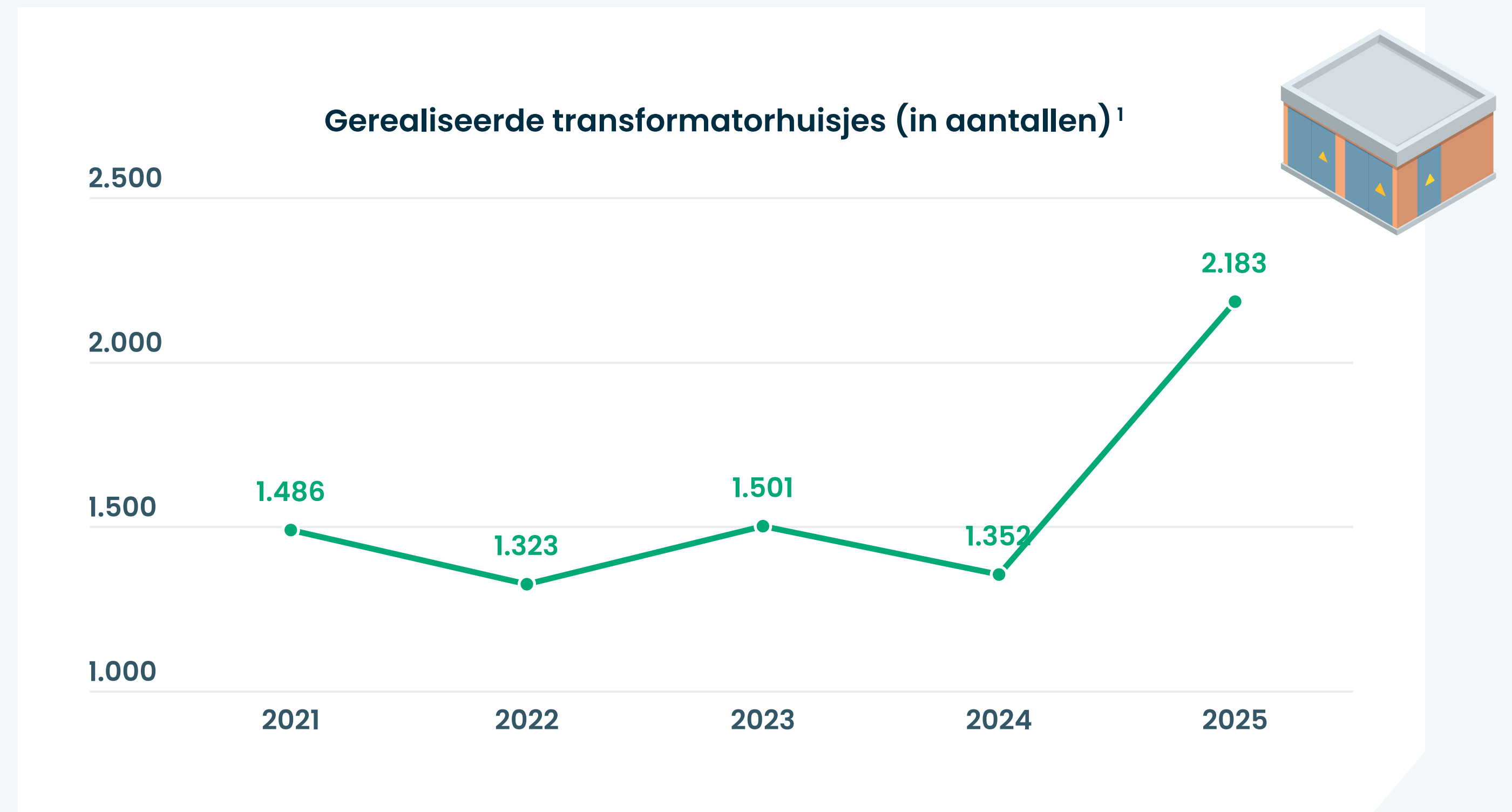
Daarnaast passen aannemers nieuwe werkmethoden toe. Op veel locaties wordt bijvoorbeeld spanningsloos gewerkt. Dat is veiliger voor monteurs en maakt het mogelijk om per dag meer kabels te leggen. Ook worden buurten steeds vaker tijdelijk volledig afgesloten voor verkeer, zodat aannemers goed door kunnen werken. Bewoners ervaren hierdoor kortdurend extra hinder, maar de werkzaamheden zijn sneller afgerond. Netbeheerders en aannemers delen best practices, zodat opgedane kennis in volgende buurten kan worden toegepast.

Gerealiseerde kilometers LS-kabels

Naast deze versnellingskansen wordt ingezet op verdere digitalisering van het proces en op innovatie. Zo worden momenteel stekkerbare kabels en tegelwippers getest. Daarnaast is in 2025 onder de noemer 'LV Next' een marktvraag gedaan naar innovatieve ideeën met de ambitie de werkzaamheden met factor tien te versnellen.

Het tempo van verdere uitbreiding is afhankelijk van geschikte locaties voor transformatorhuisjes en soepele vergunningverlening door gemeenten. Ook op deze onderdelen is blijvende aandacht vereist.

¹ De cijfers van 2024 wijken significant af van de cijfers die vorig jaar zijn gepresenteerd. Dat komt door een administratieve wijziging bij Enexis. In 2024 werden transformatorhuisjes waar één klant op werd aangesloten ook meegeteld als transformatorhuisjes, maar in 2025 niet meer.

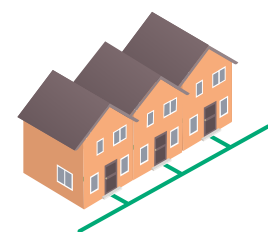
Om een betere vergelijking tussen 2024 en 2025 mogelijk te maken, is deze correctie ook doorgevoerd in het cijfer van 2024. Hierdoor lijkt het alsof er in 2024 minder gerealiseerd is, omdat de realisatie berekend wordt op basis van het verschil in aantal stations tussen de jaren.

Stand van zaken buurtaanpak

Netbeheerders gebruiken de buurtaanpak als gestandaardiseerde manier om het elektriciteitsnet buurt voor buurt toekomstbestendig te maken. Daarbij worden extra transformatorhuisjes geplaatst en kabels aangelegd, zoveel mogelijk in één keer per buurt. Dit gebeurt in afstemming met gemeenten over locatiekeuze, planning, het beperken van overlast en het uitgeven van vergunningen.

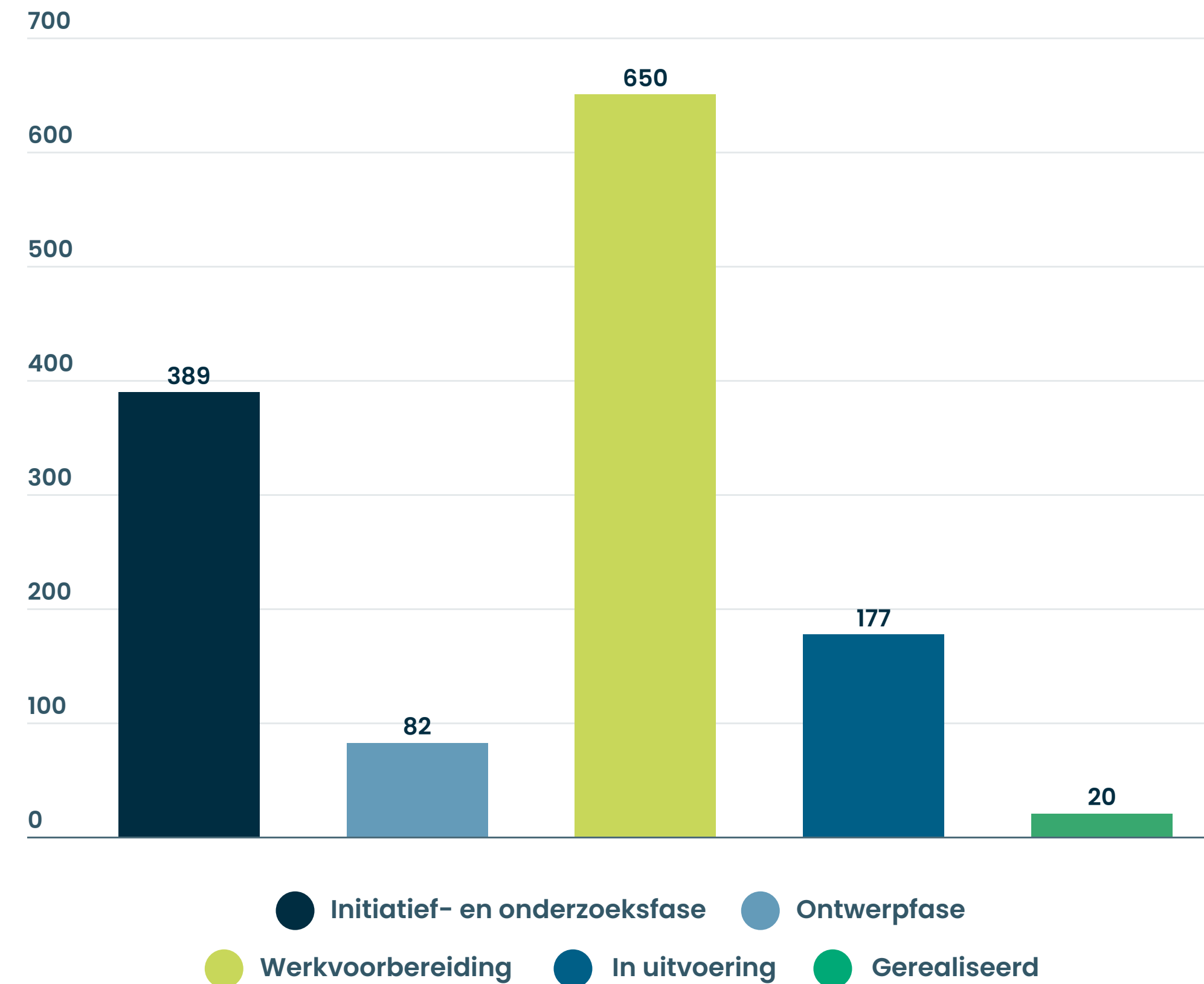
In 2024 verzwaaarden netbeheerders 11 buurten; in 2025 waren dat er 20. Het aantal woningen per buurt verschilt echter sterk, waardoor de omvang van de realisatie niet goed met deze indicator alleen kan worden weergegeven. De ontwikkeling van het aantal laagspanningskabels en transformatorhuisjes geeft dit beter weer. Netbeheerders starten bovendien met de buurten waar de noodzaak van verzwaring het grootst is. Dat zijn vaak ook complexe opgaven, waardoor het langer kan duren voordat een buurt volledig is verzwaaard.

Eind 2025 werken netbeheerders in 1.298 buurten aan uitbreiding van het net, van onderzoek tot en met uitvoering. Een jaar eerder betrof dit 563 buurten. De groei van de werkvoorraad laat zien dat de gebiedsgerichte aanpak breed wordt toegepast en de basis legt voor verdere uitbreiding in de komende jaren. Inmiddels zijn in alle regio's de contracten met aannemers afgesloten, zodat de uitvoering overal kan beginnen.

1298 buurten totaal in gang gezet

Buurten per fase in de buurtaanpak in 2025 (in aantallen)

De faseringen van de netbeheerders lopen niet hetzelfde, dus de aantallen zijn geconsolideerd.

Extra behoefte aan technici

De vraag naar technici is groot, in Nederland en in de ons omringende landen. Ook de energiesector merkt dit. Naast technici voor onderhoud zijn extra vakmensen nodig om het elektriciteitsnet uit te breiden. Tegelijkertijd vergrijst het personeelsbestand.

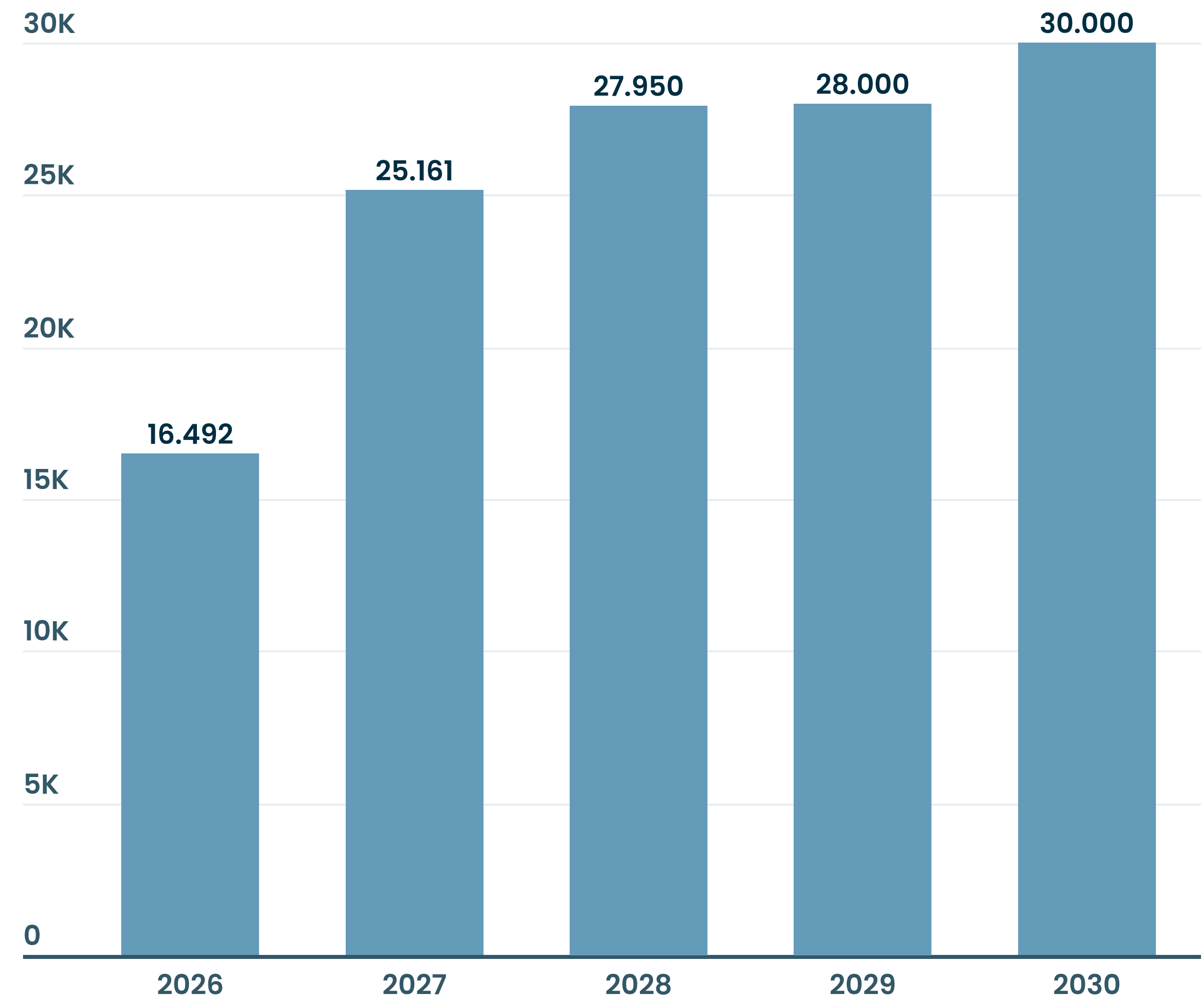
De figuur laat zien hoeveel extra personeel (in FTE) per jaar nodig is, cumulatief over de tijd. De berekening is in 2025 niet geactualiseerd. Deze behoefte geldt voor zowel netbeheerders als aannemers die werken aan de aanleg en verzwaring van het elektriciteitsnet.

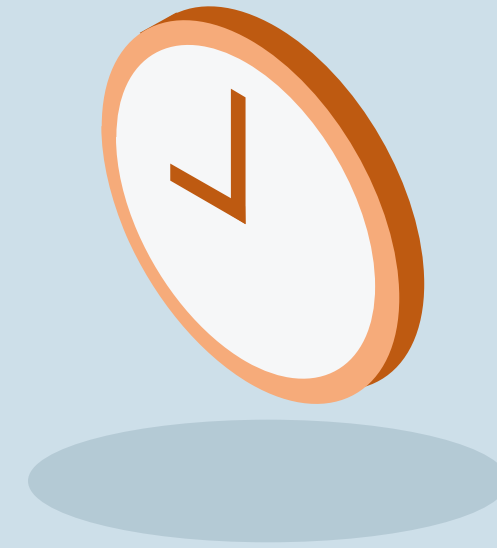
In 2025 is het aantal medewerkers bij netbeheerders en aannemers toegenomen. Deze toename is onvoldoende om de extra werktoename volledig op te vangen. Netbeheerders en aannemers werken samen om het aantal technici te laten groeien. Zo investeren ze onder andere in gezamenlijke bedrijfsscholen en leiden statushouders en zij-instromers op en zetten internationale vakkrachten (monteurs, uitvoerders en engineers) en IT'ers in.

Om de instroom te vergroten, heeft het ministerie van Klimaat en Groene Groei in 2025 subsidie toegekend voor het Opschalingsplan 2030. Het doel is om tot 2030 ongeveer 5.000 extra technici aan te trekken, op te leiden en duurzaam te laten instromen bij netbeheerders en aannemers.

Benodigde extra FTE (in aantallen)

Aansluitingen en wachtlijsten

Kleinverbruiksaansluitingen

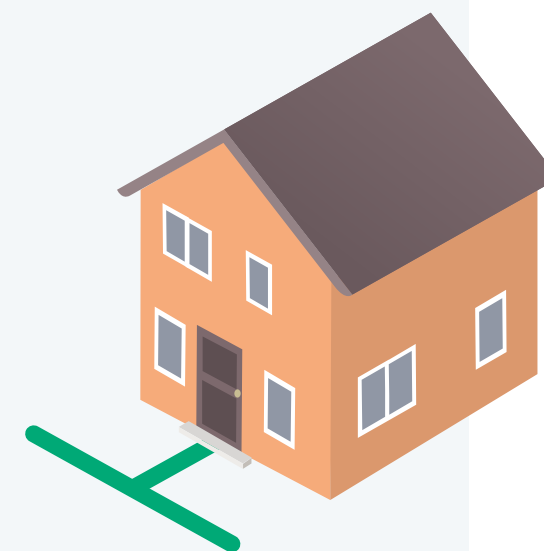
Het aantal kleinverbruiksaansluitingen (KV-aansluiting) betreft alle nieuw aangelegde en in gebruik genomen aansluitingen tot en met 3 x 80 A voor onder andere woningbouw en MKB.

De realisatie van nieuwe KV-aansluitingen is de laatste jaren vrij constant. Aanvragen voor nieuwe woningen vormen een groot aandeel, maar nemen niet toe, omdat de bouw van nieuwe woningen de laatste jaren daalt.¹

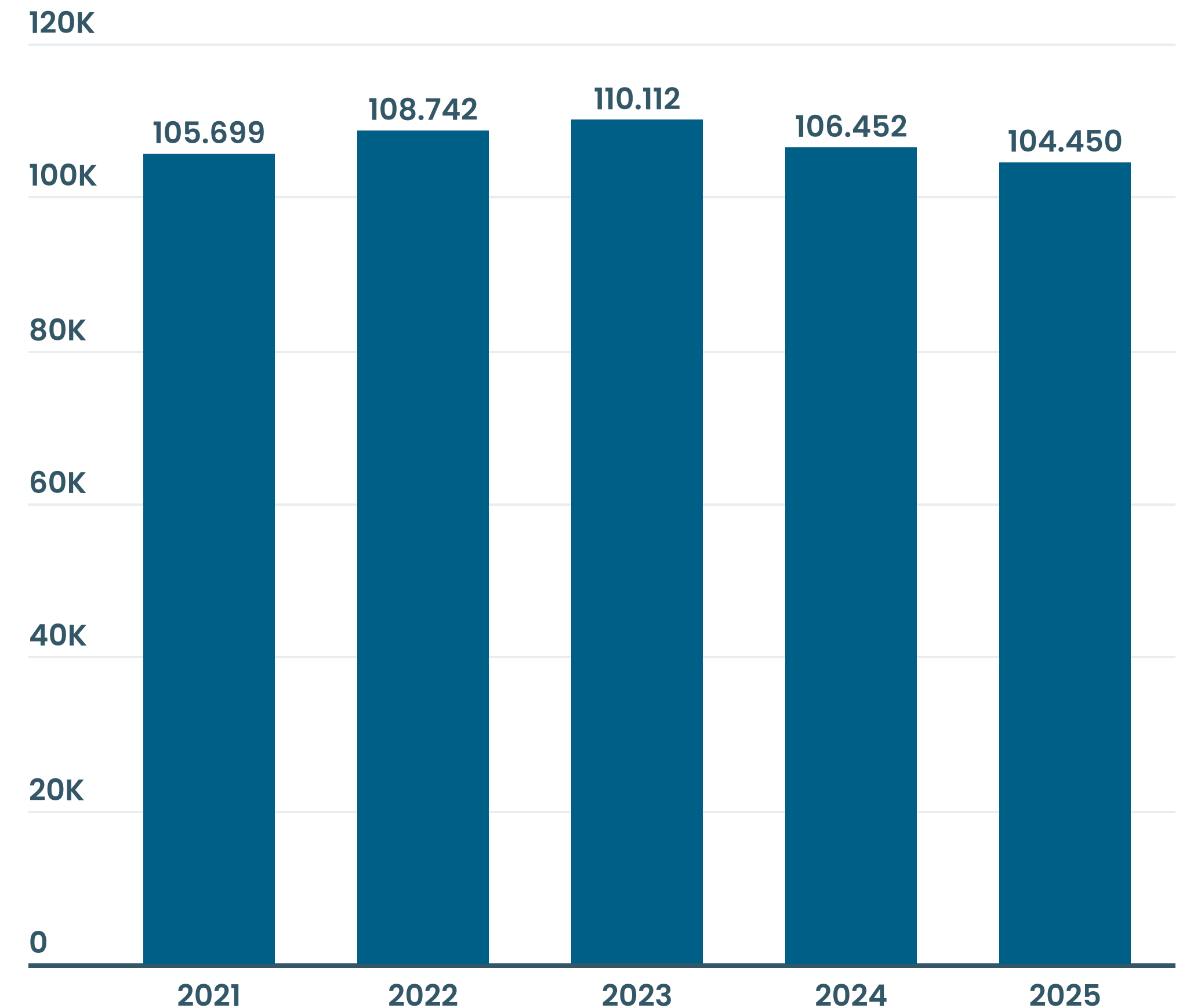
Het verzwaren, verplaatsen en aanpassen van KV-aansluitingen vormt de laatste jaren een steeds groter deel van het werkpakket. Door de gestegen gasprijzen is de elektrificatie sinds 2021 toegenomen, wat leidt tot meer aanvragen voor een gewijzigde aansluiting, bijvoorbeeld voor de installatie van zonnepanelen of een warmtepomp.

Het verzwaren van KV-aansluitingen vormt een substantieel deel van de werkzaamheden van de netbeheerder. Het elektriciteitsnet is namelijk oorspronkelijk niet gebouwd voor invoer en piekafname bij dit type aansluitingen, waardoor verzwaringen van aansluitingen vaker nodig zijn.

¹ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2026/05/derde-jaar-op-rij-met-minder-woningen-erbij>

Gerealiseerde nieuwe KV-aansluitingen (in aantallen)

Aansluittermijnen kleinverbruik

In 2025 bedraagt de gemiddelde aansluittermijn voor een nieuwe kleinverbruiksaansluiting 45 weken. Voor een gewijzigde aansluiting is dat 21 weken. Daarmee blijven de gemiddelde termijnen hoog en zet de stijgende lijn van de afgelopen jaren door.

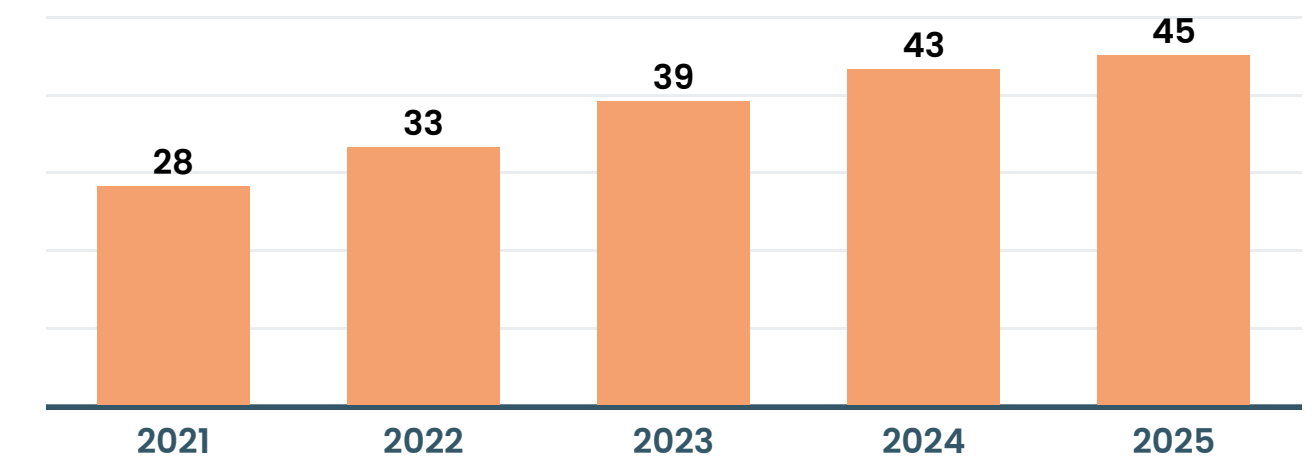
De verwachte aansluittermijn van nieuwe en gewijzigde aansluitingen wordt bepaald door de aard van de werkzaamheden. Wanneer een aansluiting binnen het bestaande net kan worden gerealiseerd, is de doorlooptijd vaak aanzienlijk korter dan de gemiddelde termijn. Is netuitbreiding of aanvullend graafwerk nodig, dan loopt de termijn op.

Bij de uiteindelijke planning spelen bovendien verschillende factoren een rol, die niet altijd binnen de invloed van de netbeheerder liggen, zoals weersomstandigheden, bodemgesteldheid, het verkrijgen van vergunningen of noodzakelijke voorbereidingen door de klant.

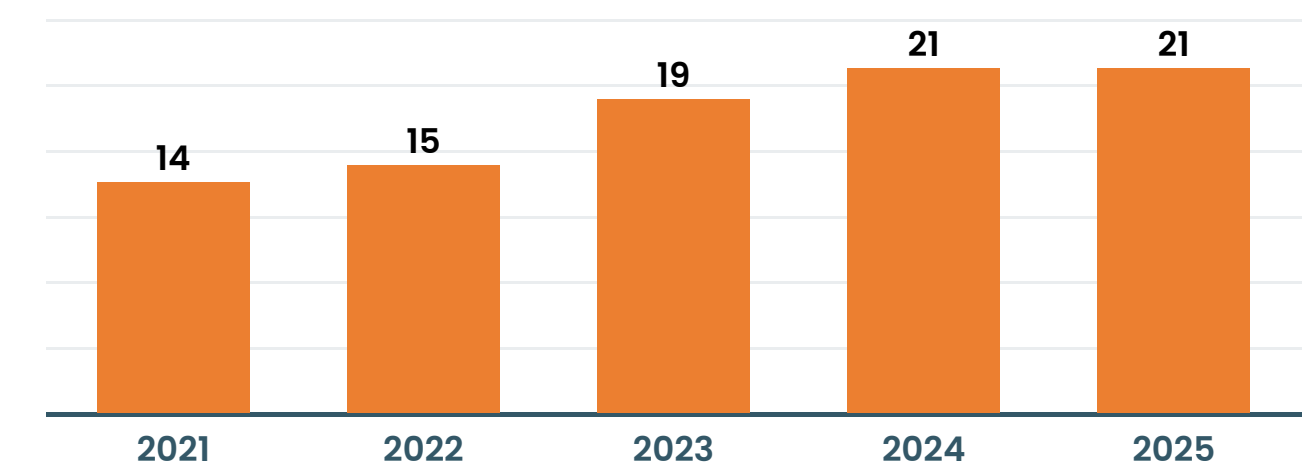
Netbeheerders werken samen met de ACM en andere stakeholders aan een nieuw codebesluit om meer duidelijkheid te bieden over verwachte aansluittermijnen. Daarbij wordt rekening gehouden met eventueel noodzakelijke uitbreidingen van het net. Daarnaast verbeteren zij hun interne processen om klanten eerder en frequenter te informeren over de voortgang van hun aanvraag.

De toenemende druk op het elektriciteitsnet en de benodigde uitbreiding daarvan zorgen ervoor dat de gemiddelde aansluittermijnen de afgelopen jaren zijn opgelopen. Ook de beschikbaarheid van technici blijft een bepalende factor.

Gemiddelde aansluittermijn kleinverbruik (in weken)

● nieuwe aansluitingen

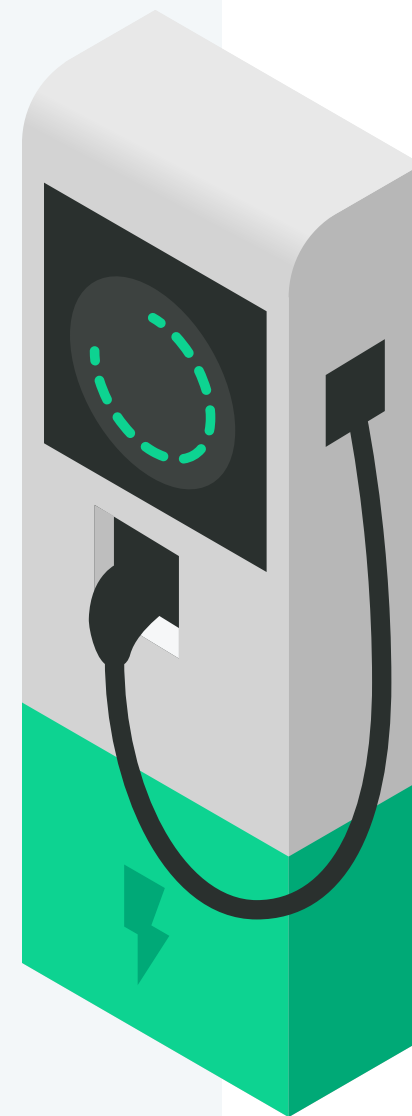
● gewijzigde aansluitingen

Laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer

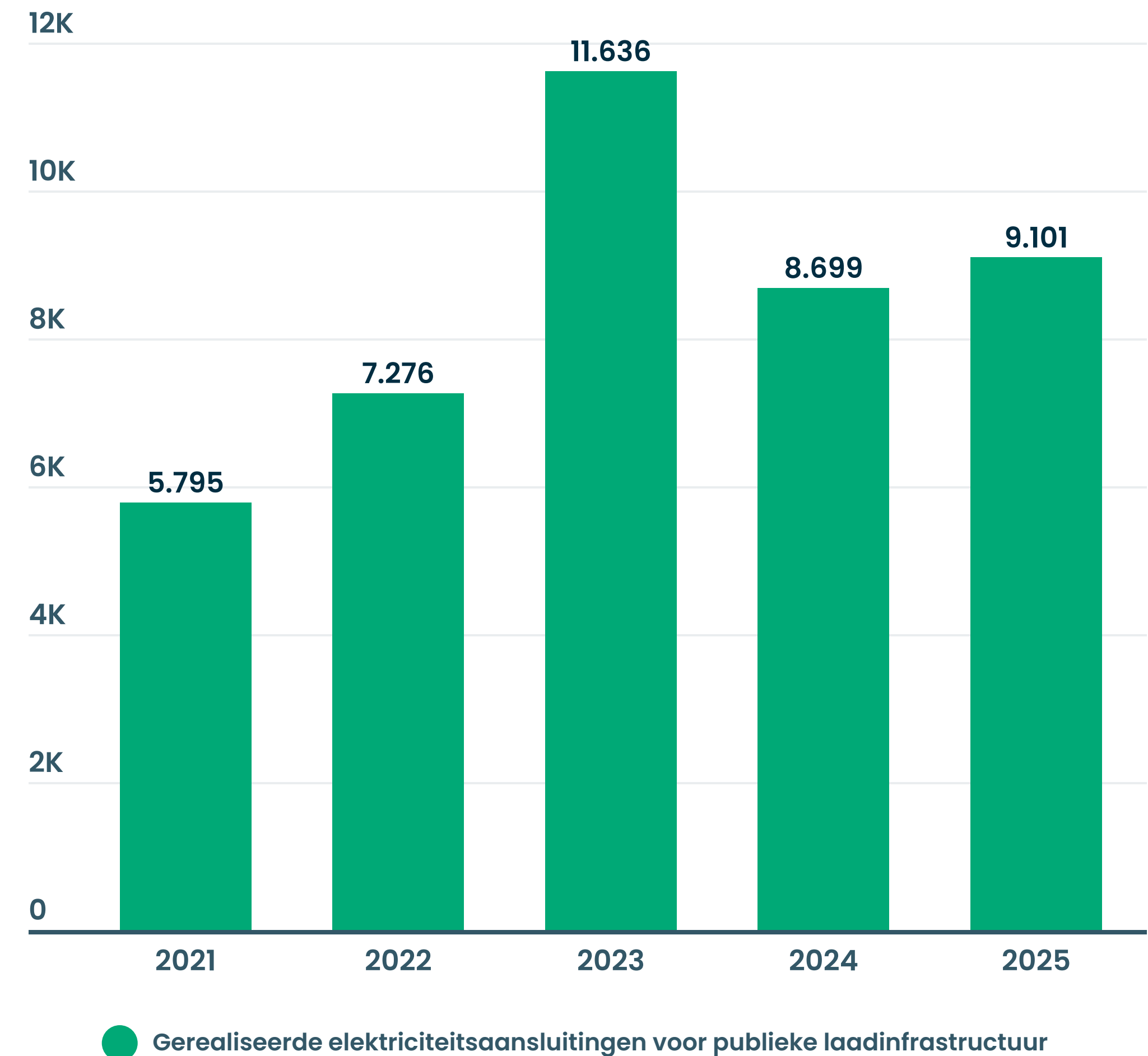
In 2025 zijn 9.101 nieuwe elektriciteitsaansluitingen gerealiseerd voor laadpunten in de openbare ruimte. Deze laadpunten zijn 24/7 toegankelijk en beschikken over een eigen netaansluiting.

Het aantal gerealiseerde aansluitingen fluctueert per jaar, maar ligt hoger dan in de jaren voor 2023. Volgens marktanalyses van ElaadNL wordt verwacht dat de vraag naar laadpunten de komende jaren verder toeneemt.

Meer informatie over deze marktanalyses is te vinden op de [website van ElaadNL](#).

Gerealiseerde elektriciteitsaansluitingen (in aantallen)

Wachtlijsten grootverbruikers

De vraag naar transportvermogen voor grootverbruikers – bedrijven en instellingen met een aansluiting groter dan 3 x 80 A – blijft toenemen.

In veel regio's groeit het aantal aanvragen sneller dan het elektriciteitsnet kan worden uitgebreid. Daardoor lopen de wachtlijsten verder op. Tegelijkertijd worden op landelijk niveau maatregelen genomen om de bestaande capaciteit beter te benutten en aanvragen gericht te beoordelen.

In gebieden waar geen transportcapaciteit beschikbaar is, worden nieuwe aanvragen op een wachtlijst geplaatst totdat uitbreiding of herverdeling van capaciteit mogelijk is. De wachttijd kan oplopen tot meerdere jaren.

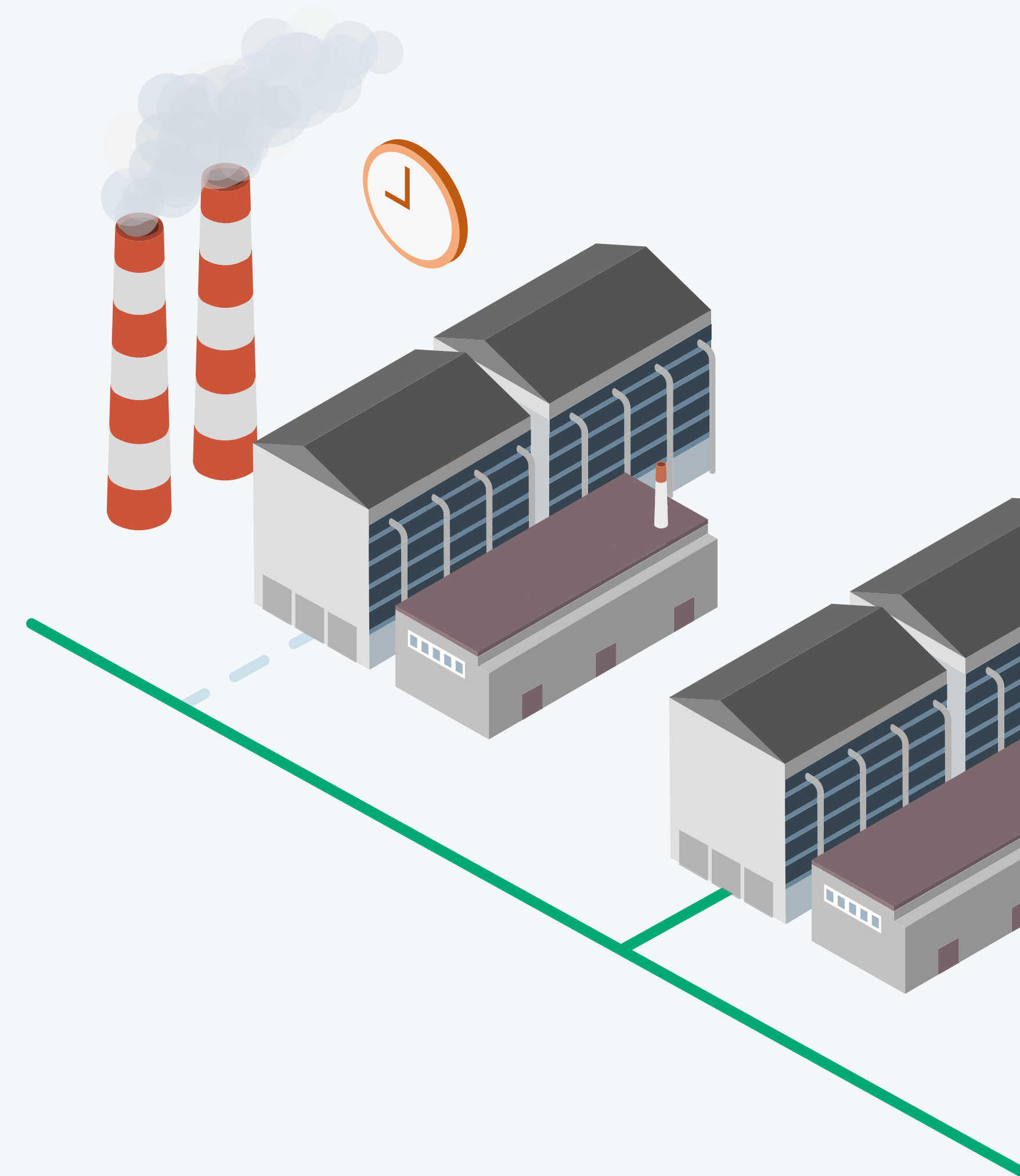
De wachtlijsten zijn onderverdeeld in afname (elektriciteitsverbruik) en invoeding (elektriciteitsopwek, bijvoorbeeld vanuit zonne- of batterijprojecten). Wachtlijsten komen zowel voor bij de landelijke als regionale netbeheerders.

Netbeheerders werken via twee sporen aan het verkorten van de wachtlijsten. Enerzijds wordt het net uitgebreid en verzaamd, wat op de langere termijn zorgt voor structureel meer capaciteit. Anderzijds wordt het bestaande net beter benut, onder meer door verbruik te verschuiven van piekuren naar dalmomenten. Zo kan op kortere termijn extra ruimte ontstaan.

Door het net efficiënter te benutten, kan netuitbreiding gericht plaatsvinden en blijven de netkosten beheersbaar. Daarom pleiten de netbeheerders ervoor dat flexibel gebruik de norm wordt.

Vanaf 1 juli 2026 verandert de situatie over de wachtlijsten. Dit komt door het ingaan van het prioriteringskader van de ACM. Lees meer hierover in het hoofdstuk Maatschappelijke prioriteit op de wachtlijst.

Meer informatie over de wachtlijsten is te vinden via de landelijke [Capaciteitskaart van Netbeheer Nederland](#).

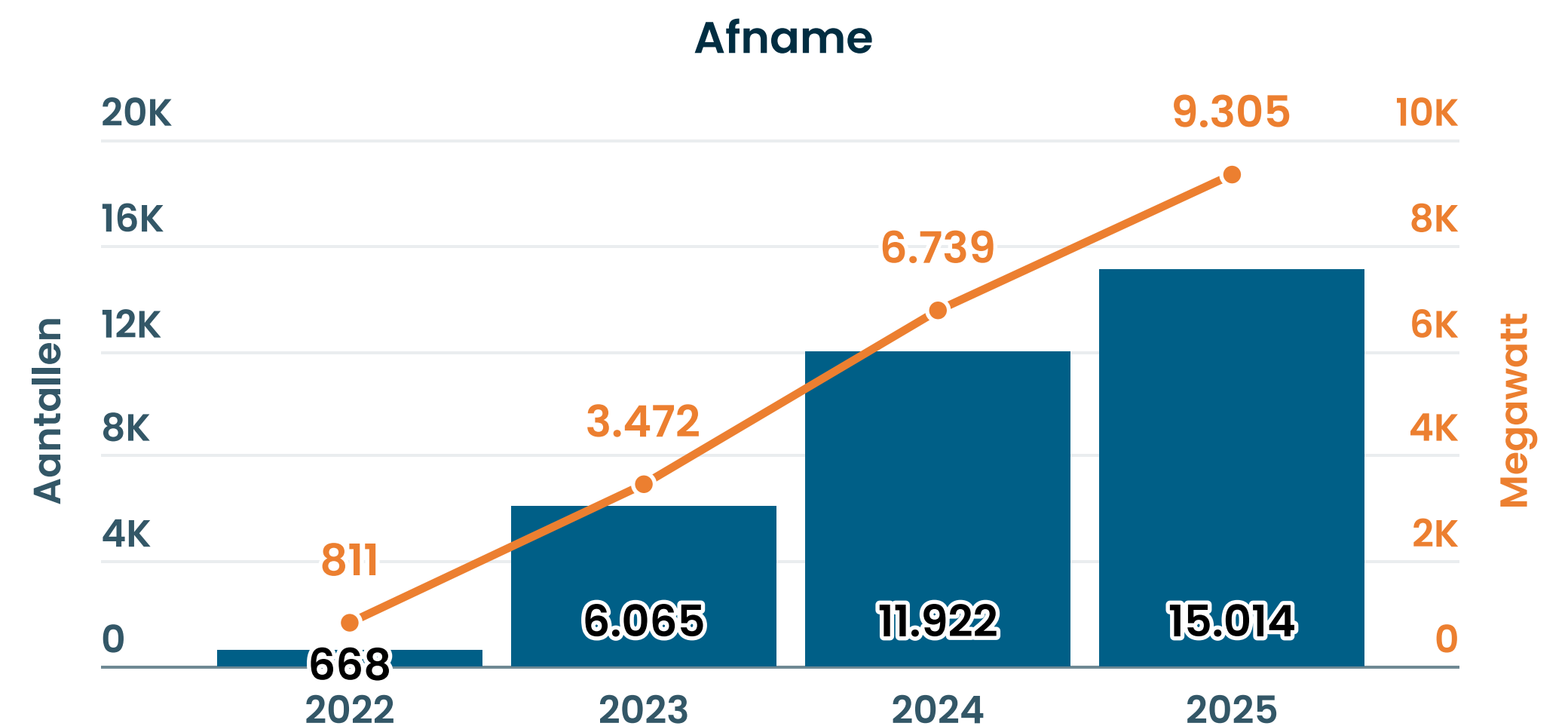
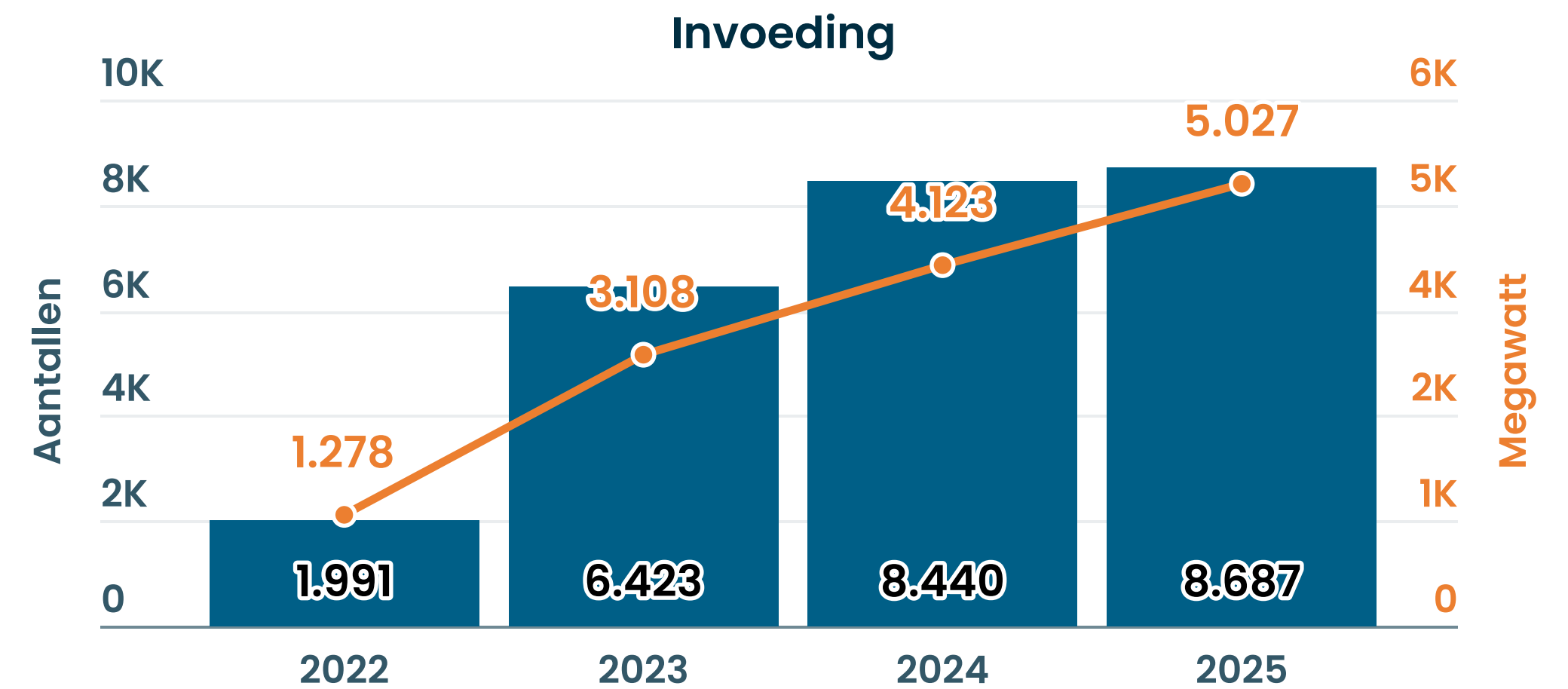

Wachtlijsten regionale netbeheerders

Op de wachtlijsten van de regionale netbeheerders staan grootverbruikers die transportvermogen hebben aangevraagd en die niet meteen transportvermogen toegezegd hebben gekregen. Deze partijen zijn doorgaans aangesloten op het middenspanningsnet. Bij afname gaat het voornamelijk om aanvragen van bedrijven. Bij invoeding betreft het veelal (kleinere) zonneparken en zonneprojecten op daken van bedrijven en instellingen.

In 2025 zijn de wachtlijsten verder toegenomen, zowel voor afname als voor invoeding. Voor afname staan 15.014 unieke transportverzoeken op de wachtlijst. Voor invoeding gaat het om 8.687 aanvragen. Ook het gezamenlijk gevraagde vermogen (de totale omvang van de elektriciteitsvraag) is verder gestegen.

In het afgelopen jaar is – met name door het beter benutten van het bestaande net – extra ruimte gecreëerd. Hierdoor kon ongeveer 5% van de transportverzoeken worden gehonoreerd. Desondanks blijft het aantal nieuwe aanvragen groter dan het aantal aanvragen waarvoor transportcapaciteit beschikbaar kan worden gesteld. Per saldo zijn de wachtlijsten daardoor verder toegenomen.

● Aantal unieke transportverzoeken op de wachtlijst

● Transportvermogen GV op de wachtlijst in MW

Wachtlijst landelijke netbeheerder

Op de wachtlijst van landelijke netbeheerder TenneT staan met name industriële grootverbruikers, batterijprojecten en datacenters.

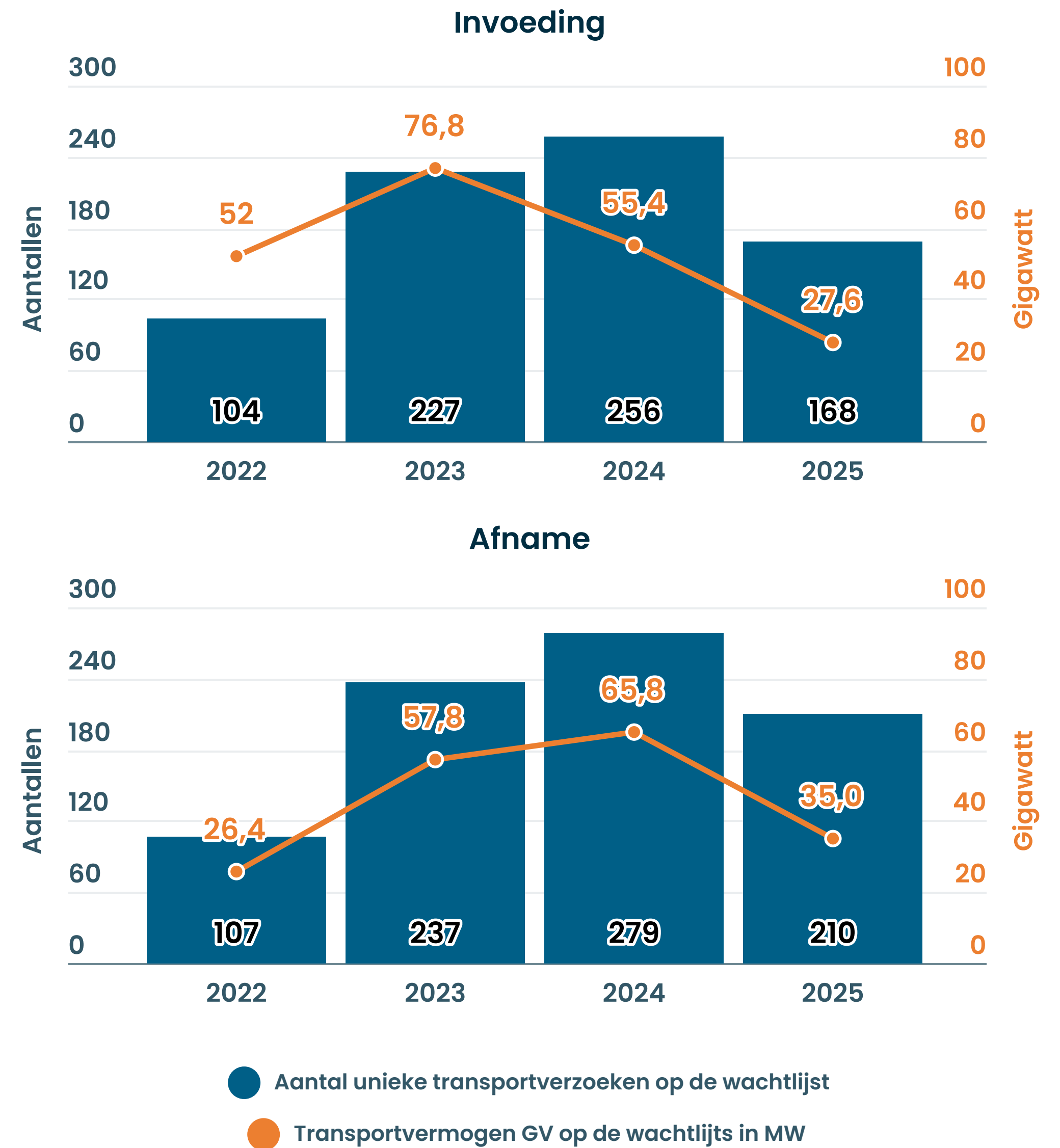
Eind 2025 staan 210 unieke aanvragen voor afname op de wachtlijst en 168 voor invoeding. Daarmee is de wachtlijst kleiner dan een jaar eerder, maar nog steeds omvangrijk.

Tot en met 2024 groeide de wachtlijst sterk. Dat kwam onder meer doordat partijen soms op meerdere hoogspanningsstations tegelijk een aanvraag indienden om hun kans op transportcapaciteit te vergroten. Hierdoor lag het aantal aanvragen hoger dan het aantal unieke projecten.

In 2025 is de wachtlijst verkort door verschillende maatregelen. TenneT heeft de lijst opgeschoond, waardoor alleen aanvragen met een reële economische kans op aansluiting zijn blijven staan. Daarnaast is via onder meer het Tijdsduurgebonden transportrecht (TDTR) aan bijna 50 klanten een contract aangeboden, waarvan er inmiddels 20 zijn ondertekend.

Als gevolg daarvan is ongeveer de helft van de aanvragen die eind 2024 op de wachtlijst stonden in 2025 gehonoreerd of geannuleerd. Tegelijkertijd blijven nieuwe aanvragen binnenkomen. Ongeveer een kwart van de huidige wachtlijst bestaat uit verzoeken die in 2025 zijn ingediend, waardoor de lijst in beweging blijft.

De verkorting van de landelijke wachtlijst verandert niet dat de vraag naar transportvermogen op hoogspanningsniveau structureel groot blijft. Nieuwe aanvragen bestaan in toenemende mate uit projecten waar maatschappelijke prioriteit voor wordt aangevraagd. Het gaat daarbij vaak om batterijpartijen die als congestieverzachter op het net aangesloten willen worden. Tegelijkertijd neemt ook het aantal aanvragen van datacenters toe.

Maatschappelijke prioriteit op de wachtlijst

Het prioriteringskader van de ACM bepaalt hoe netbeheerders beschikbare transportcapaciteit verdelen in tijden van transportschaarste. Dit kader zorgt ervoor dat aanvragen voor maatschappelijke functies niet onderaan de wachtlijst terechtkomen, maar voorrang (prioriteit) krijgen wanneer transportcapaciteit beschikbaar komt.

Het gaat om congestieverzachers, veiligheidsinstanties en basisbehoeften zoals wonen en onderwijs. Aanvragers die niet tot een geprioriteerde categorie behoren, komen in aanmerking op volgorde van aanvraag.

Per 1 januari 2026 is het prioriteringskader van de ACM ingegaan. De netbeheerders hebben tot 1 juli 2026 de tijd om het nieuwe kader te implementeren. Vanaf dat moment komen groot- en kleinverbruikers op één integrale wachtlijst te staan.

Omgang met congestieverzachers

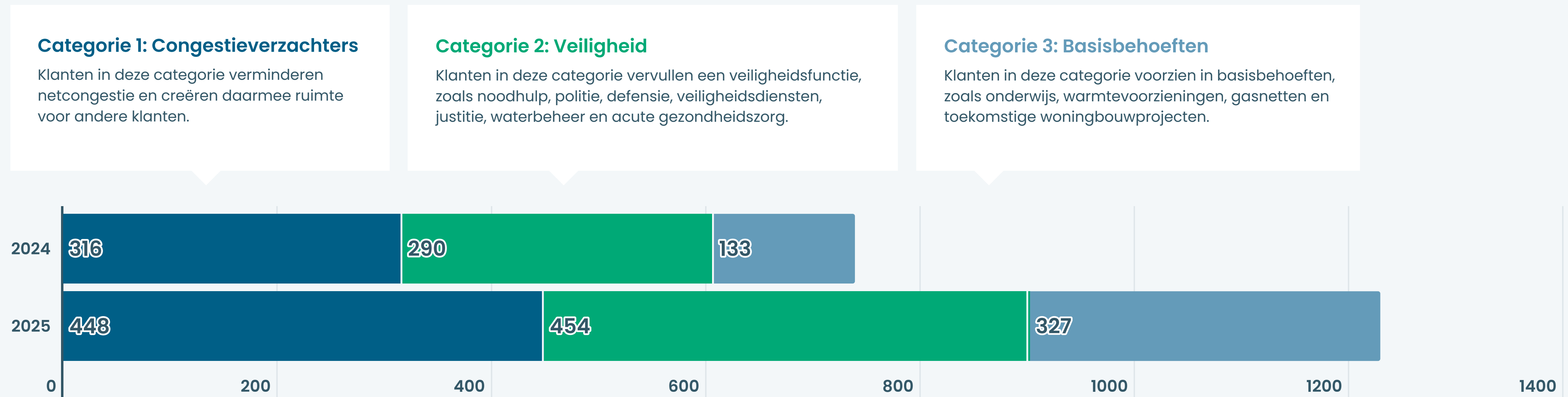
Congestieverzachers verminderen netcongestie en creëren ruimte voor andere klanten. Dit betekent echter niet dat congestieverzachers automatisch transportcapaciteit krijgen. Aanvragen worden stapsgewijs beoordeeld. Netbeheerders toetsen eerst of een aanvraag voldoet aan de gestelde voorwaarden en beoordelen vervolgens of de voorgestelde oplossing technisch daadwerkelijk kan bijdragen aan het verminderen van congestie.

Daarnaast kan het voorkomen dat er meer congestieverzachers op de wachtlijst staan dan op een bepaald moment nodig zijn om het knelpunt op te lossen. In dat geval selecteren netbeheerders de meest doelmatige oplossingen, bijvoorbeeld op basis van kostenefficiëntie. Pas wanneer alle afspraken zijn vastgelegd en de congestieverzacher daadwerkelijk inzetbaar is, wordt deze van de wachtlijst gehaald.

Onderstaande figuur toont het aantal aanvragen voor maatschappelijke prioriteit dat op de wachtlijst staat op basis van het oude kader. In 2025 is het aantal aanvragen voor transportcapaciteit in alle categorieën toegenomen. Tegelijkertijd is ongeveer een kwart van de aanvragen die eind 2024 op de wachtlijst stonden, in 2025 gehonoreerd of geannuleerd.

Naar verwachting zal het totaal aantal aanvragen met maatschappelijke prioriteit, mede door het nieuwe kader, de komende jaren verder toenemen.

Categorie 1: Congestieverzachtters

Klanten in deze categorie verminderen netcongestie en creëren daarmee ruimte voor andere klanten.

Categorie 2: Veiligheid

Klanten in deze categorie vervullen een veiligheidsfunctie, zoals noodhulp, politie, defensie, veiligheidsdiensten, justitie, waterbeheer en acute gezondheidszorg.

Categorie 3: Basisbehoeften

Klanten in deze categorie voorzien in basisbehoeften, zoals onderwijs, warmtevoorzieningen, gasnetten en toekomstige woningbouwprojecten.

Flexibel gebruik van het elektriciteitsnet

Beter benutten van het bestaande net

De uitbreiding van het elektriciteitsnet kost veel tijd en geld. Daarom zetten netbeheerders naast bouwen ook in op efficiënter gebruik van het bestaande net. Door invoeding of afname tijdelijk te beperken, of door verbruik te verschuiven naar momenten waarop het minder druk is, kan beschikbare capaciteit beter worden benut. Flexibiliteit wordt daarmee een onmisbaar onderdeel van het energiesysteem.

Netbeheerders faciliteren flexibiliteit in de vorm van drie typen afspraken en oplossingen:

- **Congestiemangement:** afspraken met grootverbruikers om bij dreigende overbelasting tijdelijk hun invoeding of afname te beperken.
- **Alternatieve transportrechten:** contractvormen waarbij klanten structureel gebruikmaken van capaciteit buiten piekmomenten.
- **Overige flexoplossingen:** zoals opslag, cable pooling en het efficiënter benutten van bestaand gecontracteerd transportvermogen.

Samen vormen deze afspraken een belangrijke stap naar een flexibeler energiesysteem. Op de volgende pagina's wordt per type de stand van zaken in 2025 toegelicht.

Meer informatie over flexibele contracten vind je op de website van [Partners in Energie](#).

Congestiemanagement

Wanneer op delen van het elektriciteitsnet overbelasting dreigt, zetten netbeheerders congestiemanagement in. Daarmee voorkomen zij dat kabels en transformatoren overbelast raken en storingen ontstaan. Congestiemanagement is daarmee een instrument om het net veilig en betrouwbaar te houden wanneer uitbreiding (nog) niet mogelijk is.

Netbeheerders maken afspraken met grootverbruikers via **congestiemanagementcontracten**. Klanten ontvangen hiervoor een vergoeding en spreken af dat zij hun invoeding of afname tijdelijk aanpassen wanneer dat nodig is. In de praktijk kan dat betekenen dat een zonnepark tijdelijk minder teruglevert of dat een bedrijf tijdens piekuren zijn productieproces aanpast.

De afgelopen jaren waren twee vormen van congestiemanagementcontracten beschikbaar: het capaciteitsbeperkingscontract (CBC) en redispatch.

- **Capaciteitsbeperkingscontracten:** dit contract wordt vooral ingezet bij voorzienbare drukte op het net. Netbeheerder en klant maken vooraf afspraken over het tijdelijk beperken van transportvermogen.
- **Redispatch:** dit contract wordt ingezet wanneer op dezelfde dag bijsturing nodig is door onverwachte veranderingen in opwek of verbruik. Dit vraagt om een directe marktvraag en gelijktijdige bijsturing binnen én buiten het congestiegebied.

Het verschil tussen beide vormen zit daarmee vooral in het moment van inzet en de wijze waarop flexibiliteit wordt georganiseerd.

Capaciteitsbeperkingscontracten

Met een capaciteitsbeperkingscontract (CBC) spreken netbeheerder en klant vooraf af onder welke voorwaarden het transportvermogen tijdelijk kan worden beperkt.

Er zijn twee vormen van CBC:

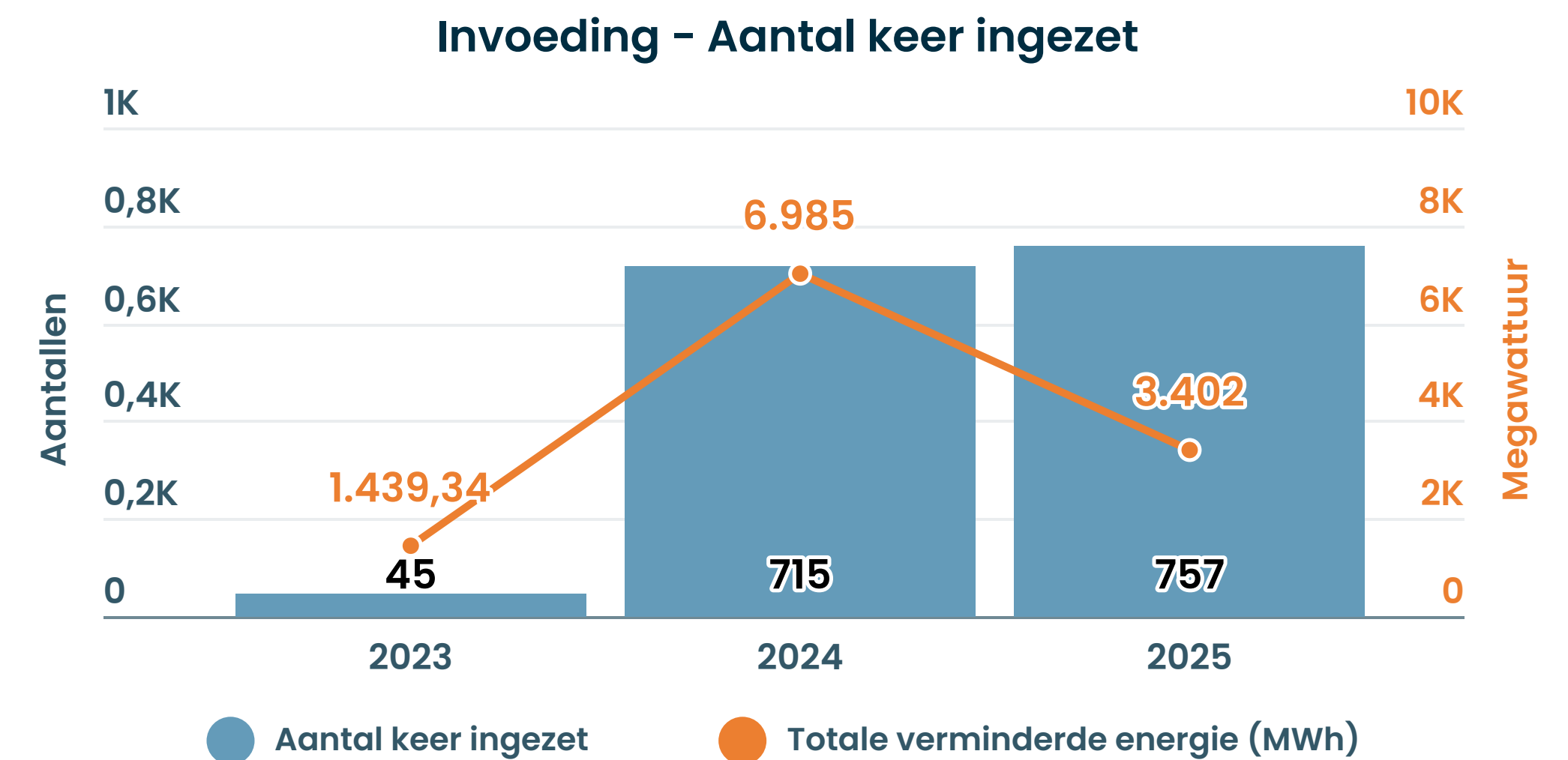
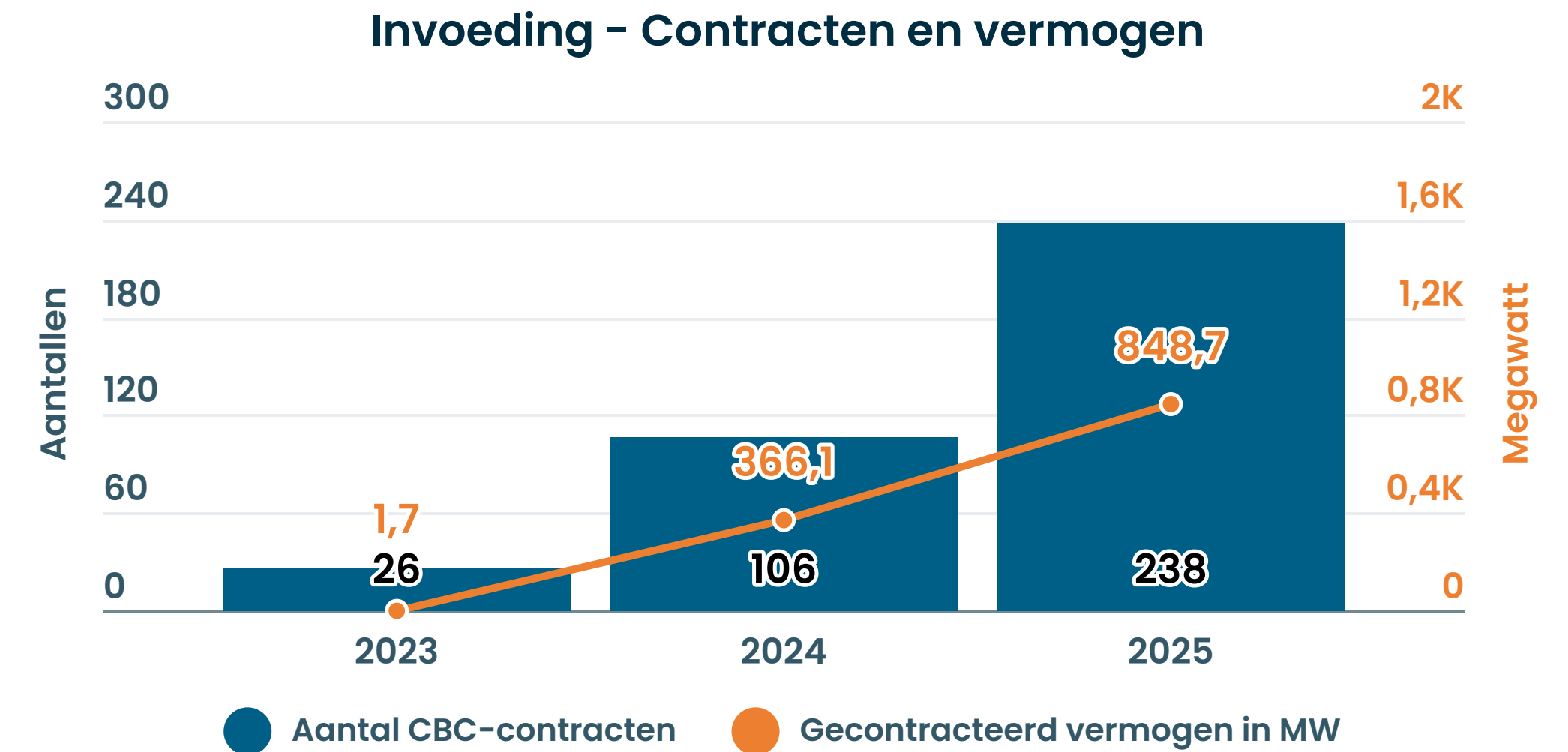
- **Beperking op afroep:** de netbeheerder kan vragen het transport tijdelijk te beperken wanneer dat nodig is.
- **Beperking tijdens vooraf overeengekomen tijdsblokken:** de beperking geldt automatisch binnen afgesproken perioden, bijvoorbeeld tijdens structurele piekuren.

Capaciteitsbeperkingscontracten op invoeding

Er waren in 2025 voor invoeding 238 CBC-contracten actief (848,7 MW). Het deel van deze contracten dat op afroep werkt is in 2025 757 keer ingezet. Daardoor is er 3.402 MWh minder energie ingevoed. Dat is aanzienlijk minder dan het jaar ervoor. In 2024 was sprake van overbelasting van enkele stations. Door technische maatregelen te nemen is dit probleem opgelost en was in 2025 minder congestiemanagement bij invoeding nodig.

Het afsluiten van een capaciteitsbeperkingscontract met invoeders is doorgaans eenvoudiger dan met afnemers. Het tijdelijk verlagen van invoeding, bijvoorbeeld door een zonnepark, is in veel gevallen technisch en operationeel makkelijker te realiseren dan het verminderen van afname door een fabriek.

Het tijdelijk verminderen van het elektriciteitsverbruik kan directe gevolgen hebben voor productieprocessen en de bedrijfsvoering. Daardoor is de bereidheid om dergelijke afspraken te maken bij afnemers vaak beperkter.

Capaciteitsbeperkingscontracten op afname

Voor afname waren in 2025 243 CBC-contracten actief (499 MW). De contracten op basis van afroep zijn 47 keer ingezet. Dat is een stijging ten opzichte van 2024. Deze toename loopt echter niet volledig gelijk met de groei van het aantal afgesloten contracten. Dat komt vooral doordat netbeheerders contracten steeds vaker proactief afsluiten in gebieden waar nu nog geen fysieke congestie optreedt, maar waar op termijn knelpunten worden verwacht. Zo wordt het systeem tijdig voorbereid op toekomstige congestie.

Ontwikkeling van capaciteitsbeperkingscontracten

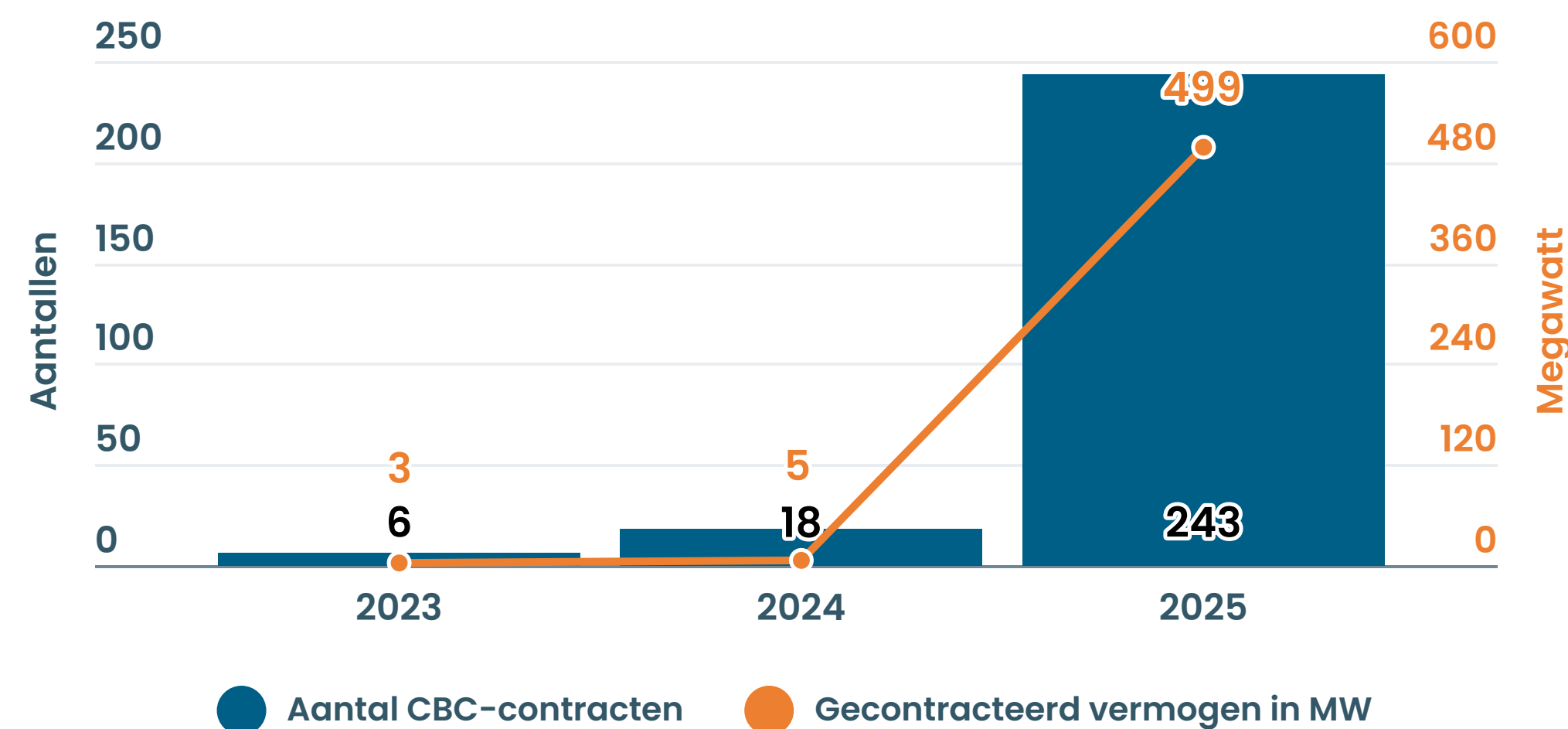
Het totale aantal afgesloten capaciteitsbeperkingscontracten is de afgelopen periode sterk toegenomen. Een belangrijke reden hiervoor is de standaardisatie van contracten. Waar voorheen vaak maatwerk per overeenkomst nodig was, ligt er nu een gestandaardiseerd contract waarvan de voorwaarden vooraf duidelijk zijn. Daardoor kost het minder tijd om met klanten afspraken te maken en kunnen netbeheerders meer contracten in een kortere tijd afsluiten.

Daarnaast zijn raamovereenkomsten met grotere partijen gesloten, bijvoorbeeld met beheerders van meerdere zonneparken. Dit maakte het mogelijk om voor meerdere aansluitingen tegelijk een capaciteitsbeperkingscontract af te sluiten onder vergelijkbare voorwaarden.

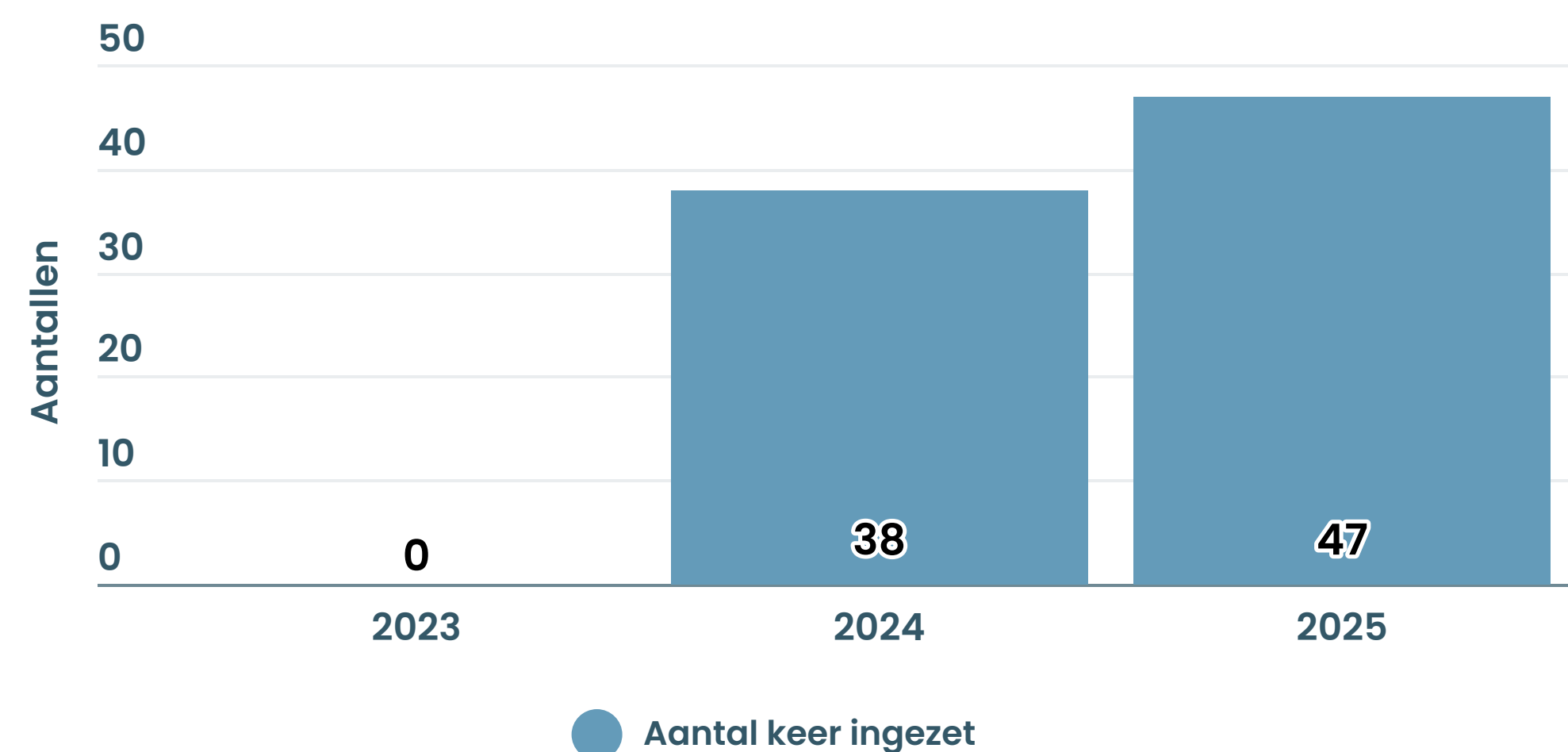
Netbeheerders hebben ook hun klantbenadering verder opgeschaald en verbeterd. Tegelijkertijd groeit bij bedrijven het bewustzijn dat flexibel gebruik van elektriciteit een onderdeel wordt van hun bedrijfsvoering. Dat maakt het voor steeds meer partijen een werkbare optie om afspraken te maken over flexibel gebruik.

Netbeheerders werken momenteel aan de doorontwikkeling van het capaciteitsbeperkingscontract naar het capaciteitssturingscontract (CSC). Dit contract biedt meer flexibiliteit: naast het beperken van afname of teruglevering is het nu ook mogelijk om in de piek extra stroom terug te leveren en af te nemen.

Afname - Contracten en vermogen

Afname - Aantal keer ingezet

Redispatch

Redispatch wordt ingezet wanneer op korte termijn extra flexibiliteit nodig is om overbelasting op het elektriciteitsnet te voorkomen. Netbeheerders plaatsen in dat geval een uitvraag op GOPACS, het platform voor congestiemanagement. Aangesloten bedrijven kunnen een bod uitbrengen om hun invoeding of afname tijdelijk aan te passen tegen vergoeding.

Redispatch kent twee vormen:

- **Vrije bieding:** een klant beslist zelf of zij een bod uitbrengt naar aanleiding van een uitvraag. De netbeheerder beoordeelt vervolgens of het aanbod wordt geaccepteerd en onder welke voorwaarden.
- **Biedplichtcontract:** een klant is verplicht een bod uit te brengen volgens vooraf overeengekomen voorwaarden en prijskaders. Deze verplichting kan gelden voor dagelijkse biedingen, voor specifieke periodes in het jaar of voor vaste tijdsblokken.

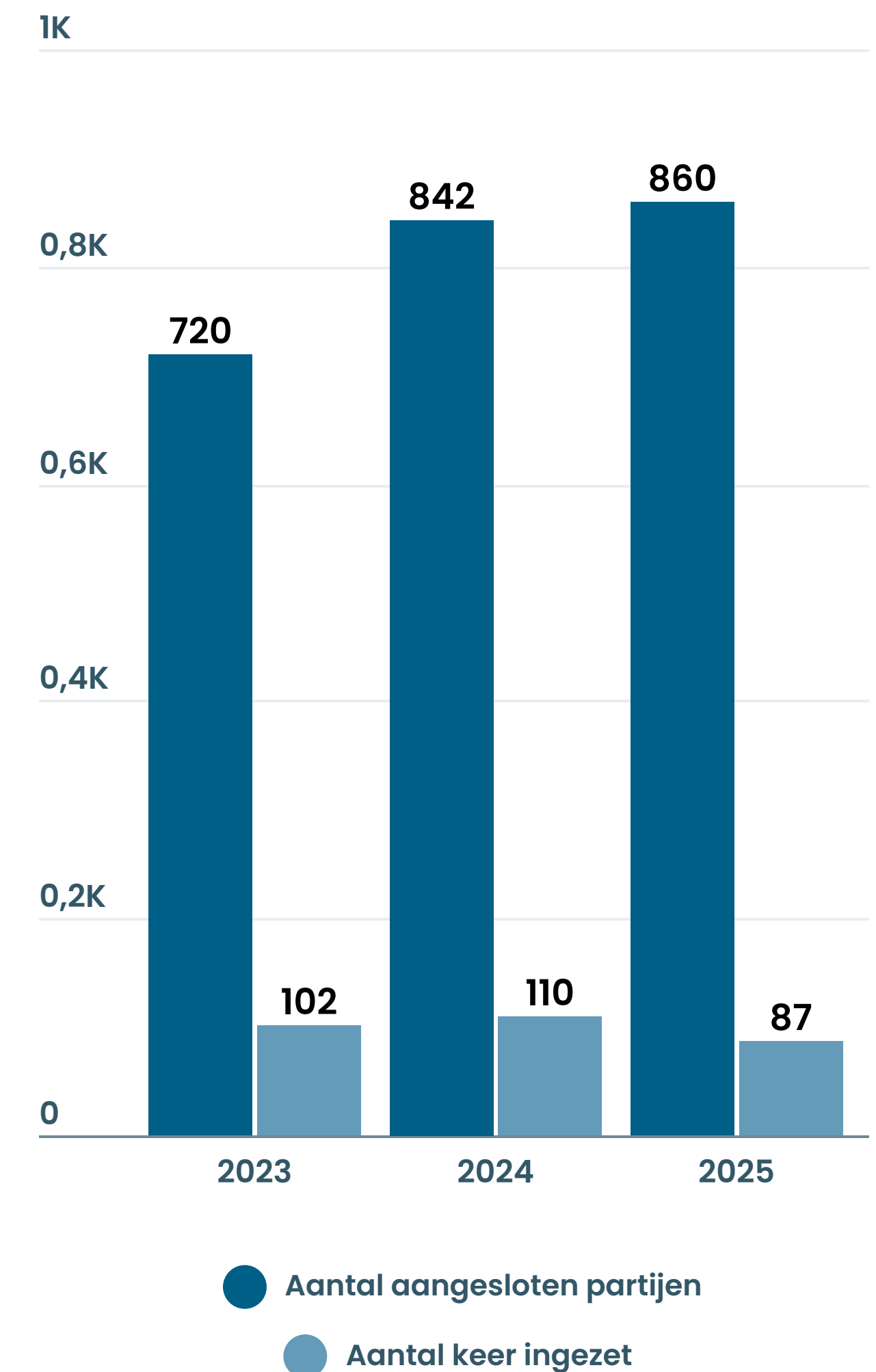
Redispatch kan alleen plaatsvinden wanneer twee acties gelijktijdig worden uitgevoerd om het elektriciteitsnet in balans te houden. In een gebied waar overbelasting dreigt, vermindert een partij de afname of invoeding. Tegelijkertijd compenseert een andere partij buiten het congestiegebied dit volumeverlies door juist meer af te nemen of in te voeden. Deze 'tegenbieding' is noodzakelijk om vraag en aanbod in evenwicht te houden.

In 2025 waren 860 partijen geprekwalificeerd voor redispatch, tegenover 842 in 2024. Daarmee groeit het aantal partijen dat kan deelnemen aan deze vorm van congestiemanagement. Het aantal keren dat redispatch is ingezet daalde van 110 in 2024 naar 87 in 2025.

Tegelijkertijd blijft het aantal daadwerkelijke biedingen achter bij wat nodig is om redispatch op grotere schaal in te zetten. De toepassing kent nog uitdagingen. Zo is het technisch niet altijd mogelijk om elektriciteitsgebruik te sturen. Ook is redispatch voor onafhankelijke congestiedienstverleners nog beperkt toegankelijk en kan deelname belemmeringen opleveren in andere marktprocessen. Wanneer onvoldoende biedingen beschikbaar zijn, kan redispatch niet plaatsvinden en wordt noodcurtailment ingezet.

Netbeheerders werken samen met GOPACS en marktpartijen aan verdere ontwikkeling van redispatch, zodat het instrument breder en effectiever kan worden ingezet.

Afname – Aantal keer ingezet (in aantallen)

Alternatieve transportrechten

Niet alle capaciteit op het elektriciteitsnet wordt op ieder moment benut. In daluren, bijvoorbeeld 's nachts of in perioden met lagere vraag, is er vaak nog transportruimte beschikbaar. Alternatieve transportrechten maken het mogelijk om deze ruimte beter te gebruiken.

Met een alternatief transportrecht krijgen klanten geen continu en volledig transportrecht, maar toegang tot capaciteit onder specifieke voorwaarden. Zo wordt het gebruik verplaatst naar momenten waarop het net structureel minder belast is en wordt het bestaande net beter benut. Klanten met een alternatief transportrecht ontvangen een korting op hun nettarieven.

Als een klant kan volstaan met een alternatief transportrecht, kan die soms sneller over transportcapaciteit beschikken dan wanneer deze blijft wachten op een vast transportrecht.

Ook bestaande klanten kunnen helpen het net beter te benutten. Zij kunnen hun vaste transportrecht (gedeeltelijk) omzetten naar een alternatief transportrecht als zij hun elektriciteitsgebruik in de tijd kunnen verschuiven. Door bijvoorbeeld een wagenpark of batterij buiten de piekuren te laden, maken zij gebruik van beschikbare capaciteit in daluren en helpen zij piekbelasting te verminderen.

Alternatieve transportrechten zijn in principe in heel Nederland beschikbaar. In de praktijk verschilt de ruimte op het elektriciteitsnet echter per regio. Sommige delen van het net zijn voller dan andere, waardoor er niet overal voldoende dalruimte is om deze alternatieve rechten aan te bieden. Daardoor kan het voorkomen dat een netbeheerder in het ene gebied of voor de ene klant wél een alternatief transportrecht kan toekennen en in een ander gebied of voor een andere klant niet.

In 2025 is het aantal alternatieve transportrechten toegenomen. Daarmee worden deze contractvormen vaker ingezet om beschikbare dalruimte te benutten en het net efficiënter te gebruiken.

10

2025

3

2024

Reststroom

(volledig variabel transportrecht)

Transportrecht in een congestiegebied op momenten dat er voldoende transportcapaciteit beschikbaar is. De netbeheerder laat uiterlijk een dag van tevoren weten of en, zo ja, op welke momenten en hoeveel transportcapaciteit er beschikbaar is.

142

2025

41

2024

Blokstroom

(tijdsblokgebonden transportrecht)

Transportrecht binnen vooraf vastgelegde tijdsblokken buiten de piekmomenten. Bijvoorbeeld voor het opladen van een wagenpark in de nacht. Dit contract wordt alleen door de regionale netbeheerders aangeboden.

10

2025

4

2024

Tijdsduurgebonden transportrecht

Transportrecht op het hoogspanningsnet voor minimaal 85% van het aantal uren in de overeenkomst. Voor de overige 15% laat de netbeheerder een dag van tevoren weten of en hoeveel transportvermogen beschikbaar is. Dit contract wordt alleen door TenneT aangeboden.

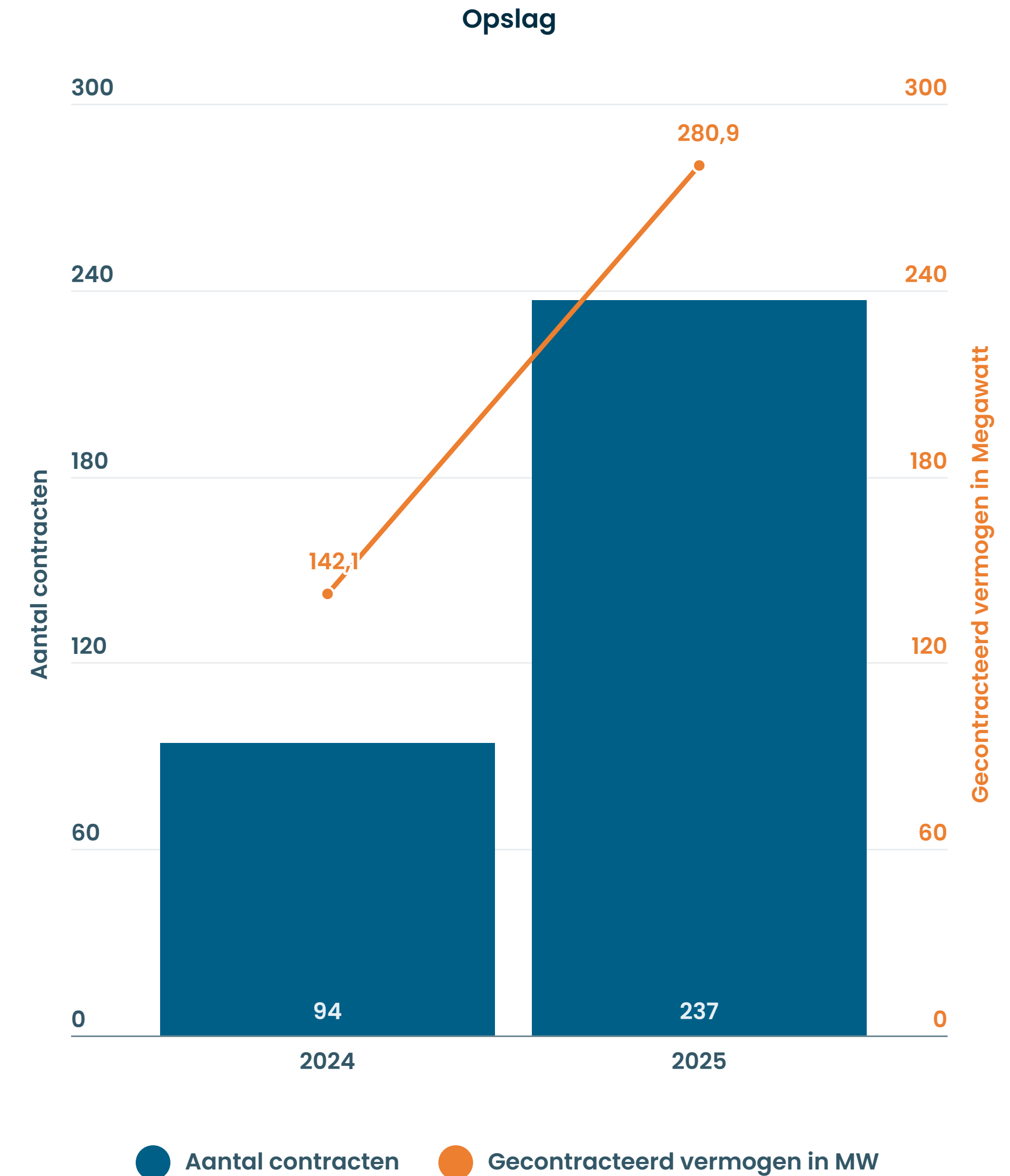
Overige vormen van flexibiliteit

Naast congestiemanagement en alternatieve transportrechten ondersteunen netbeheerders ook andere oplossingen die flexibel gebruik van het net mogelijk maken. Deze oplossingen richten zich op het slimmer gebruiken van het net, het opvangen van pieken en het beter verdelen van bestaande capaciteit.

Opslag

Opslag speelt een steeds grotere rol in het energiesysteem. Doordat opwek uit zon en wind fluctueert, vallen opwek en vraag niet altijd samen in tijd en plaats. Opslaginstallaties, zoals batterijen of e-boilers, maken het mogelijk overschotten tijdelijk op slaan en later te gebruiken, zodat vraag en aanbod beter in balans blijven.

Opslaginstallaties kunnen onder voorwaarden worden ingezet als congestieverzachter. Binnen het prioriteringskader van de ACM hebben netbeheerders ruimte om aanvullende kaders te stellen voor deze inzet, bijvoorbeeld ten aanzien van minimale omvang en inzetbaarheid bij het verminderen van congestie. Dit vraagt om afspraken tussen klant en de netbeheerder over beschikbaarheid en inzet van de installatie. Opslag kan zo – onder voorwaarden – bijdragen aan het vrijmaken van transportcapaciteit binnen het bestaande net. Tegelijkertijd vergroot het de flexibiliteit en leveringszekerheid van het energiesysteem op korte en lange termijn.

Mogelijkheden binnen het bestaande gecontracteerde transportvermogen

De vraag naar transportvermogen groeit, terwijl uitbreiding van het net tijd kost. Daarom wordt ook gekeken naar efficiënter gebruik van bestaand gecontracteerd transportvermogen (GTV). Grootverbruikers kunnen binnen hun bestaand GTV ruimte creëren door slimmer te plannen of door samen te werken met andere partijen. Dat kan via oplossingen 'achter de meter', en via gezamenlijke aansluitvormen, ondersteunt door de netbeheerder.

Cable pooling

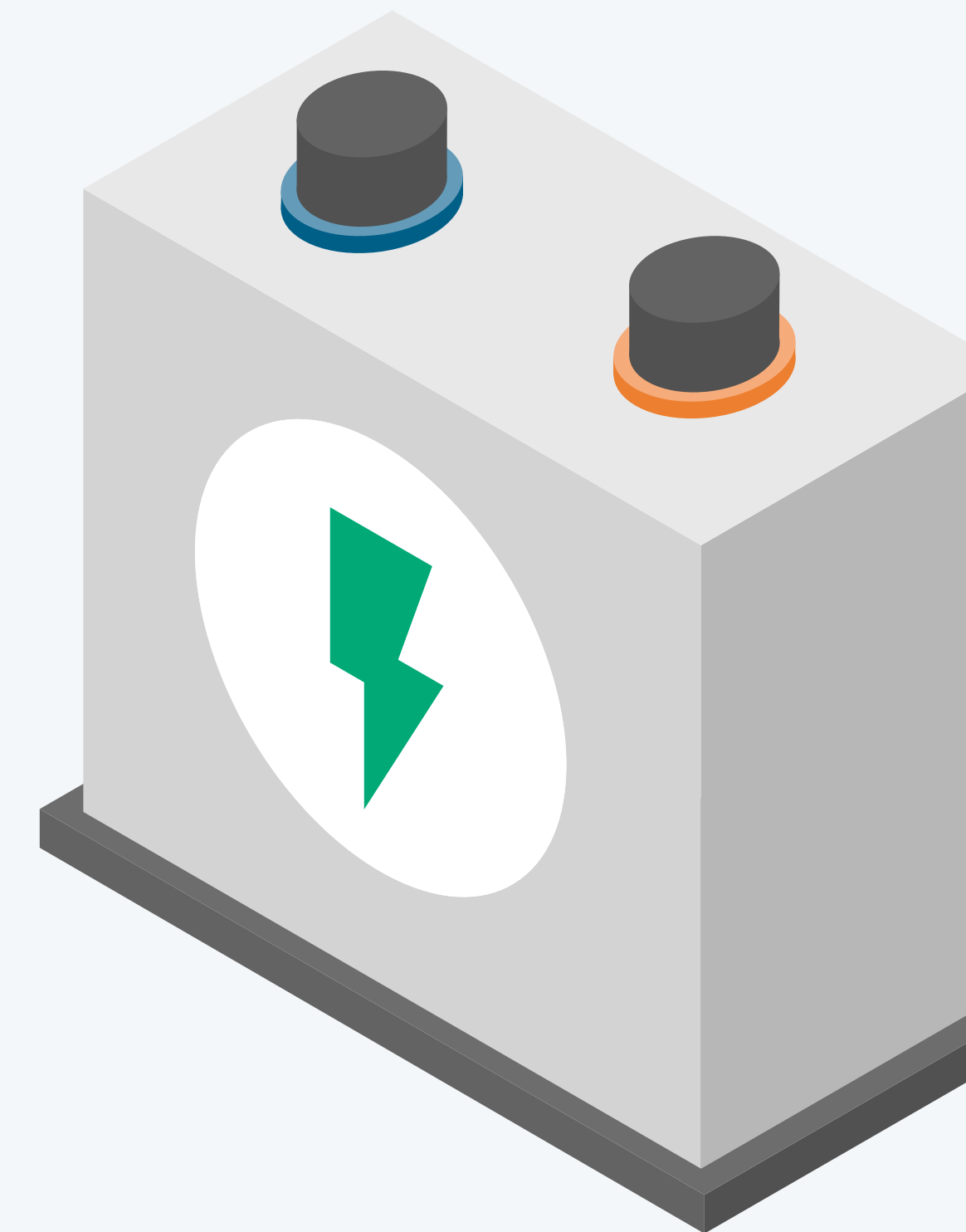
Cable pooling maakt het mogelijk dat meerdere partijen één aansluiting delen. Dit is al toegestaan voor zonne- en windparken. Per 1 januari 2026 is deze mogelijkheid uitgebreid naar alle typen gebruikers met een aansluiting vanaf 100 kVA, met maximaal vier partijen per aansluiting.

Gesloten Distributiesysteem

Een Gesloten Distributiesysteem (GDS) beschikt over één aansluitpunt op het openbare net en verdeelt het beschikbare vermogen binnen een eigen intern netwerk. Voor deze aansluiting heeft de eigenaar van het GDS een aansluit- en transportovereenkomst met de regionale of landelijke netbeheerder.

Groepstransportovereenkomst

De Groepstransportovereenkomst (GTO) is in ontwikkeling. Hiermee kunnen meerdere partijen gezamenlijk één transportrecht voor elektriciteit toegewezen krijgen van de netbeheerder. Binnen dit gedeelde transportvermogen maken de deelnemers onderling afspraken over afname, invoeding en eventuele opslag, zodat pieken en dalen binnen de groep kunnen worden opgevangen. Dit draagt bij aan een doelmatige benutting van beschikbare netcapaciteit.

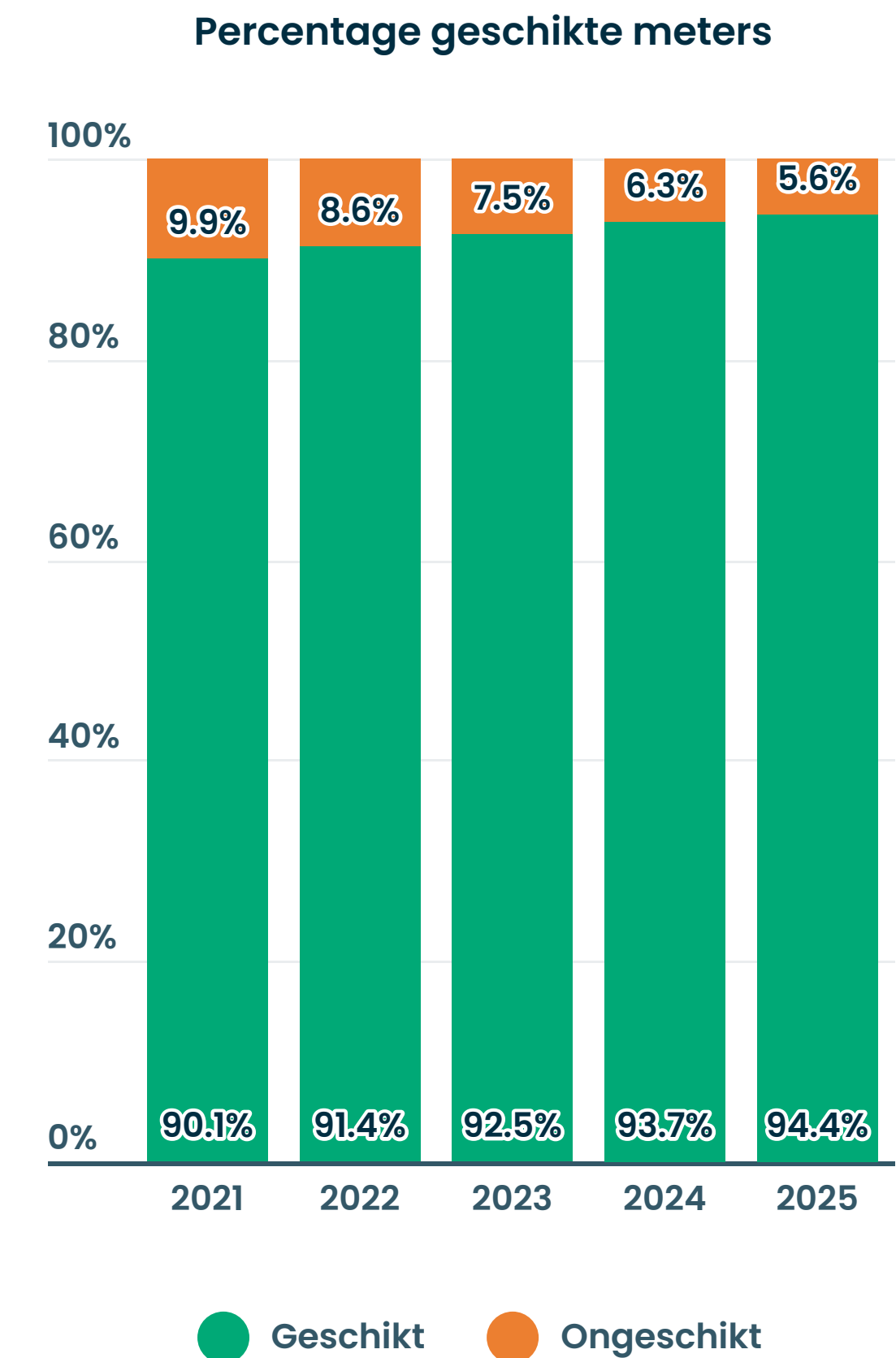

Vervanging van ongeschikte meters

Door de groei van elektrificatie en teruglevering is het gebruik van het elektriciteitsnet minder voorspelbaar geworden. Netbeheerders hebben daarom lokaal nauwkeurig inzicht nodig in zowel invoeding als afname. Oude analoge meters zijn daarvoor ongeschikt, omdat zij hiertussen geen onderscheid maken.

In 2025 is 94,4% van het meterpark geschikt; 5,6% is nog ongeschikt. In de afgelopen vijf jaar hebben netbeheerders circa 400.000 ongeschikte meters vervangen. Tot voor kort gebeurde dit op vrijwillige basis: klanten konden een meterwissel weigeren.

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Energiewet verandert dit. Klanten zijn verplicht om een meterwissel toe te staan. In de komende twee jaar benaderen netbeheerders – samen met partners in de sector – alle kleinverbruikers met een ongeschikte meter opnieuw met het verzoek de meter te laten vervangen door een geschikte meter. Een volledig geschikt meterpark vergroot het inzicht in netbelasting en ondersteunt het beter benutten van het net.

Begrippenlijst

Begrippen • Sneller bouwen

Meer informatie? Ga naar begrippen.netbeheernederland.nl

Hoogspanningsniveau	Spanningsniveau van 110 kV of hoger, maar lager dan 220 kV
Middenspanningsniveau	Spanningsniveau hoger dan 1 kV en gewoonlijk kleiner dan 25 kV, dat doorgaans één transformatiestap vereist naar het laagspanningsniveau
Laagspanningsniveau	Spanningsniveau van 1 kV of lager
Netuitbreiding	Toename in lengte, capaciteit of functionaliteit van een energienet
Middenspanningsnet (MS-net)	Energienet voor het transport van elektriciteit op middenspanningsniveau
Middenspanningsstation (MS-stations)	Station voor het transport van elektriciteit op middenspanningsniveau
Middenspannings-aansluitingen (MS-aansluitingen)	Aansluitingen op het middenspanningsnet
Laagspanningsnet (LS-net)	Energienet voor het transport van elektriciteit op laagspanningsniveau
Transformatorhuisje (MS-ruimte)	Station voor het transport van elektriciteit op laagspanningsniveau
Laagspannings-aansluitingen (LS-aansluitingen)	Aansluitingen op het laagspanningsnet

Hoogspanningsnet (HS-net)	Energienet voor het transport van elektriciteit op hoogspanningsniveau
Hoogspanningsstation (HS-station)	Station voor het transport van elektriciteit op hoogspanningsniveau
Hoogspannings-aansluitingen (HS-aansluitingen)	Aansluitingen op het hoogspanningsnet
Buurt	Onderdeel van een gemeente, dat op basis van historische dan wel stedenbouwkundige kenmerken homogeen is afgebakend. Homogeen wil zeggen dat één functie dominant is, bijvoorbeeld woonfunctie (woongebied), werkfunctie (industriegebied) of recreatieve functie (natuurgebied). Functies kunnen echter ook gemengd voorkomen
Technici	Medewerkers met aanwijzing
Benodigde aantal technici	Het cumulatieve tekort aan technici dat elk jaar verwacht wordt

Begrippen • Aansluitingen en wachtlijsten

Meer informatie? Ga naar begrippen.netbeheernederland.nl

Aansluiting	Recht op het gebruik van één of meer verbindingen tussen een energienet en een onroerende zaak
Kleinverbruikaansluiting (KV aansluiting)	Aansluiting met een totale maximale capaciteit kleiner dan of gelijk aan 3 x 80 Ampère voor elektriciteit of 40 m ³ (n) per uur voor gas, niet zijnde een aansluiting op een gesloten distributiesysteem of een aansluiting van een afnemer zoals bedoeld in artikel 1, tweede of derde lid, van de Elektriciteitswet 1998
Grootverbruikaansluiting (GV aansluiting)	Aansluiting met een totale maximale capaciteit groter dan 3 x 80 Ampère voor elektriciteit of 40 m ³ (n) per uur voor gas of een aansluiting op een gesloten distributiesysteem of een aansluiting van een afnemer zoals bedoeld in artikel 1, tweede of derde lid, van de Elektriciteitswet 1998
Invoeding	Inbrenging van energie op het energienet bij het opwekken van energie
Afname	Onttrekking van energie aan het energienet bij het verbruik van energie
Aantal unieke verzoeken in de wachtlijst	Aantal unieke transportaanvragen dat nog niet is gehonoreerd (voor zowel invoeding als afname). Met honoreren wordt bedoeld het (volledig) toekennen van een transportverzoek middels het uitbrengen van een transportofferte, zonder beperkingen
(Maatschappelijke) prioriteit	Prioriteit bij de toekenning van transportcapaciteit
Maatschappelijke prioriteit 1	Congestieverzachtters: zorgen ervoor dat er extra transportcapaciteit ontstaat

Maatschappelijke prioriteit 2	Veiligheid: noodhulp, politie en defensie, veiligheidsdiensten, justitie en gevangeniswezen, waterbeheer en acute gezondheidszorg
Maatschappelijke prioriteit 3	Basisbehoeften: drinkwatervoorzieningen, onderwijs, warmtevoorzieningen, gasnetten en woningbouw
Gemiddelde gerealiseerde aansluittermijn	Periode tussen de ontvangst van de aansluitovereenkomst door de netbeheerder en de beschikbaarstelling van de daarin overeengekomen fysieke aansluitverbinding(en) aan de contractpartij
Gerealiseerde elektriciteitsaansluitingen voor publieke laadinfrastructuur	In bedrijf gestelde aansluitingen ten behoeve van algemeen toegankelijke laadinstallaties in de openbare ruimte

Begrippen • Flexibiliteit

Capaciteitsbeperkingscontracten	Afspraak om tijdelijk, geheel of gedeeltelijk af te zien van het gebruik van de gecontracteerde en beschikbaar gestelde transportcapaciteit
Bieding redispatch	Aanbod om op een aansluiting op of af te regelen ten opzichte van een prognose voor die aansluiting
Aansluiting voor biedingen redispatch	Aansluiting die voldoet aan de voorwaarden om mee te mogen doen aan biedingen redispatch
Tijdsduurgebonden transportrechten	Het tijdsduurgebonden transportrecht geeft recht op transport op het hoogspanningsnet voor minimaal 85% van het aantal uren in de overeenkomst. Voor de overige 15% laat de netbeheerder een dag van tevoren weten of en hoeveel transportvermogen beschikbaar is. Dit contract wordt alleen door TenneT aangeboden
Alternatief transportrecht (ATR)	Recht op transport op specifieke momenten. Dit is anders dan het reguliere transportrecht waarmee 24/7 het vermogen getransporteerd mag worden

Meer informatie? Ga naar begrippen.netbeheernederland.nl

Reststroom (volledig variabel transportrecht)	Reststroom biedt transportrecht in een congestiegebied zolang het net voldoende vrije 'restcapaciteit' heeft, buiten de piekmomenten om. De netbeheerder laat uiterlijk een dag van tevoren weten of er transportcapaciteit beschikbaar is
Blokstroom (tijdsblokgebonden transportrecht)	Blokstroom biedt de mogelijkheid om tijdens vooraf bepaalde tijdsblokken transportrecht te krijgen. Bijvoorbeeld in de nacht. Buiten dit tijdsblok is er geen recht op transportcapaciteit
Noodcurtailment	Het voorkomen van netuitval in onvoorziene situaties waar marktmechanismen geen oplossing meer kunnen bieden
Geschikte meter	Meters die zowel afname als teruglevering van elektriciteit separaat kunnen meten
Ongeschikte meter	Meters die afname en teruglevering van elektriciteit niet separaat kunnen meten

Netbeheer Nederland

In samenwerking met

Meer informatie? Ga naar netbeheernederland.nl